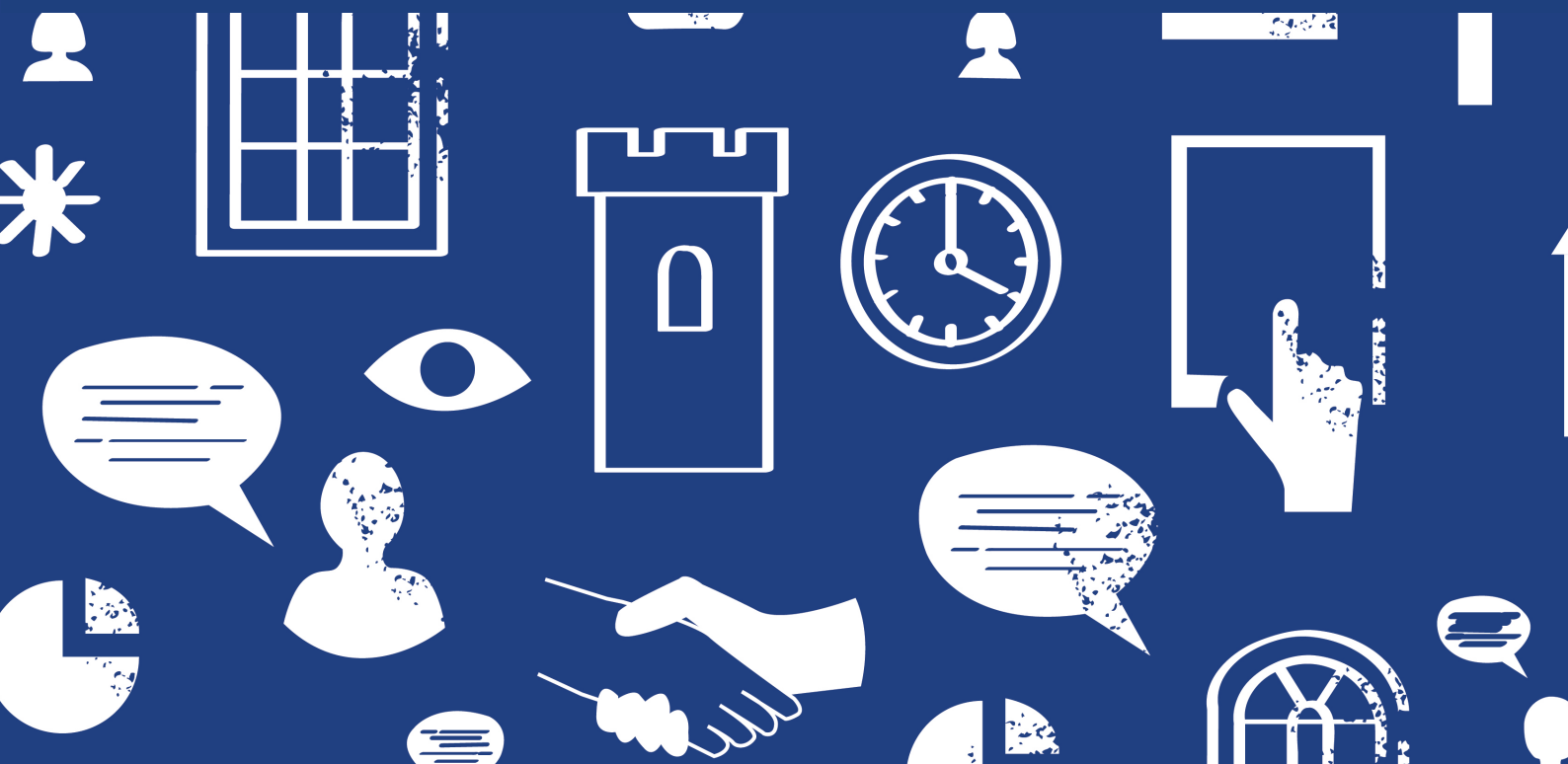

SUOMEN MUSEOLIITTO
FINLANDS MUSEIFÖRBUND
FINNISH MUSEUMS ASSOCIATION

VUOSIKERTOMUS 2021

SISÄLLYSLUETTELO

1

Suomen museoliitto 2021

2

Edunvalvonta- ja viestintäpalvelut

7

Koulutus- ja kehittämisspalvelut

10

Plussa-palvelut

11

Hallinto- ja tukipalvelut

15

FMA Creations Oy:n toiminta

16

Yhteinen perintö Oy:n toiminta

17

Sammanfattning

19

Suomen museoliiton jäsenet 31.12.2021

21

Tilintarkastuskertomus

23

Tilinpäätös

SUOMEN MUSEOLIITTO 2021

Suomen museoliitto edustaa ammatillisesti hoidettuja museoita ja käyttää niiden ääntä.

Museoliitto-konserniin kuuluivat vuonna 2021 seuraavat organisaatiot: Suomen museoliitto ry, FMA Creations Oy ja Yhteinen Perintö Oy. FMA Creations Oy:n osakekannasta Suomen museoliitto omistaa 100 prosenttia. Yhteinen Perintö Oy:n osakkeista FMA Creations omistaa 51 prosenttia ja John Nurmisen säätiö 49 prosenttia. Museoliitto raportoi vuoden 2021 toiminnasta konsernisäädösten mukaisesti.

Suomen museoliiton jäsenenä oli vuoden lopussa 217 museotoimintaa harjoittavaa yhteisöä (2020: 215), joiden hallinnassa oli 433 (2020: 413) museokohdetta.

Museoliitto-konsernin johtamisen ja hallinnon kehittäminen kuului toimintavuoden merkittävimpiin uudistuksiin. Suomen museoliiton hallituksen asettaman hallinnon ja johtamisen kehittämisen työryhmä sai työnsä valmiiksi maaliskuussa 2021 ja tulokset esiteltiin liiton vuosikokoukselle 27.5.2021. Niissä linjattiin, että konsernin yhteiskunnallinen toiminta organisoidaan yhdistys- ja säätiöpohjalle ja liiketoiminta organisoidaan yhtiöpohjalle. Yhteiskunnallisesta tehtävästä, strategisesta johtamisesta ja konsernin yhteisistä palveluista vastaa Suomen museoliitto ry. Museoliitto-konsernin liiketoiminnan johtamisesta vastaa FMA Creations Oy. Omistajaohjausta toteuttavat Suomen museoliiton hallitus ja johto, jotka määrittävät toiminnan suunnan ja raamit.

Museoliitto-konsernin tavoitteiksi asetettiin sen kehittäminen kokonaisuutena siten, että tiimien ja eri organisaatioiden kokonaisuus auttaa museoita menestymään, vahvistaa konsernin taloudellisesti kestävästä kasvusta, mahdollistaa taloudellisten resurssien parhaan käytön ja on enemmän kuin osiensa summa. Museoliiton strategiaan perustuviksi menestystekijöiksi määriteltiin suotuisa poliittinen toimintaympäristö, digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen ja palvelutulojen kasvattaminen.

Kehittämistyöryhmän linjausten perusteelta perustettiin ja laadittiin hakuun Museoliiton ja koko konsernin toimitusjohtajan

Missio

Suomen museoliitto auttaa museoita menestymään.

Visio 2023

Satavuotias Suomen museoliitto on vaikuttajana ja osaamisen kehittäjänä alansa edelläkävijä Euroopassa.

Arvot

Suomen museoliiton toiminnan arvot ovat jäsenkeskeisyys, uteliaisuus, rohkeus ja yhteisöllisyys. Museoliiton periaatteet ovat ystävällisyys, luotettavuus, jokaisen kunnioittaminen ja oikeudenmukaisuus.

tehtävä ja konsernin liiketoimintajohtajan / FMA Creations Oy:n toimitusjohtajan tehtävä Museoliiton ja FMAC:n toimitusjohtajana toimineen Kimmo Levän siirryttyä Kansalliskallerian pääjohtajaksi 1.9.2021 lukien. Museoliiton toimitusjohtajan tehtävään valittiin FM Petra Havu ja liiketoimintajohtajan / FMAC:n toimitusjohtajan tehtävään FT Tom Selänniemi. Molemmat aloittivat uusissa tehtävissään päätoimisina vuoden 2022 alusta. Selänniemi toimi jo syys-joulukuun osa-aikaisena FMAC:n toimitusjohtajan sijaisena.

Kehittämistyötä on jatkettu vuoden 2022 aikana toimihenkilövaihdosten myötä uudelleen asetetussa hallinnon ja johtamisen kehittämistyöryhmässä, joka valmistelelee konsernirakenteen operatiivisen johtamisen tueksi tarvittavat omistajaohjausasiakirjat ja muut toimeenpanon kannalta tarkoituksenmukaisiksi osoittautuneet linjaukset Museoliiton toimielinten hyväksyttäväksi.

Syksyllä Museoliiton henkilökunta kokoontui viettämään toimitusjohtaja Kimmo Levän läksiäisiä.

EDUNVALVONTA- JA VIESTINTÄPALVELUT

Edunvalvonta- ja viestintäpalveluillaan Suomen museoliitto vaikuttaa museoalan toimintaympäristöön, museoiden omistajaorganisaatioihin ja yleiseen mielipiteeseen, jotta ammatillisesti hoidettujen museoiden on mahdollista toimia menestyksekkäästi ja kehittää toimintaansa.

Vuonna 2021 edunvalvonnessa keskeistä oli edelleen jatku-neeseen koronaan liittyneet tehtävät. Osa museoista oli vuoden aikana ajoittain suljettuna alueellisten koronarajoitusten takia, mikä vaikutti museoiden tuloihin ja kävijämääriin merkittävästi. Vuoden 2021 aikana museoiden saamat koronakompensaatiot toteutuivat kuitenkin pääosin hyvin.

Kuntavaalit järjestettiin koronatilanteen takia kesäkuussa 2021. Niitä varten Museoliitto tuotti esitteen, jossa esiteltiin museoalan tavoitteet: museoiden tulorahoituksen vahvistaminen, digitalisaation edistäminen, kiinteistöihin liittyvien kulujen alentaminen, museoiden henkilöstön osaamisen ja museoiden positiivisten hyvinvointivaikutusten ylläpitäminen. Kuntavaalitavoitteiden viestintää tehtiin yhdessä Kulttuurin ja taiteen keskusjärjestö KULTA ry:n kanssa. Museoliitto osallistui muun muassa Kultainen papukaijamerkki-kampanjaan, jossa tuotiin esiin onnistuneita kunnallisia museohankkeita ja -tekoja.

Toimintavuonna valmistui myös opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän esitys museoiden näyttelypalkkiomalliksi ja näyttelyn järjestämisen yhteydessä maksettavien palkkioiden korvaustasoiksi. Museoliiton toimitusjohtaja Kimmo Levä oli näyttelypalkkiomallia valmistelleen työryhmän jäsen. Mallin toimeenpanoon tarvittava rahoitus varmistui hallituksen budjettiriihessä syksyllä 2021. Toteutuessaan malli tukee museoiden mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä taiteilijoiden kanssa ja kehittää alan sopimus- ja korvauskäytäntöjä.

Kansallisen edunvalvonnan lisäksi Museoliitto osallistui Euroopan unionin laajuiseen toimintaan Euroopan museoorganisaatioiden verkoston, NEMOn kautta. Eurooppa-tasolla keskeiset kysymykset koskivat koronan vaikutuksia museoiden toimintaan sekä EU:n budjettia ja kehittämisohjelmien rahoittamista.

Lausunnot ja kannanotot

Suomen museoliitto antoi toimintavuonna seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön (7.12.2021)
- Lausunto ehdotuksesta kansallisten taidelaitosten rahoitukseksi (3.12.2021)
- Lausunto valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle näyttelypalkkiomallista (27.10.2021)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 184 §n muuttamisesta (30.10.2021)
- Suomen museoliiton näkemykset uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman käyttöönottoa koskevasta ohjauksesta (14.9.2021)
- Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2022–2025 (18.5.2021)
- Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle rahapelijärjestelmän tulevaisuutta koskevasta raportista (18.3.2021)
- Lausunto hallituksen esityksestä arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (5.2.2021)
- Lausunto hallituksen esityksestä laiksi tartuntalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (13.1.2021)

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Suomen museoliiton edustajat olivat mukana alan edunvalvojina ja asiantuntijoina seuraavissa hallituksissa sekä työohjaus- ja johtoryhmissä:

- Digime / KAM-kuvailuryhmä: Salla Rimpinen
- Digime / Paikkaryhmä: Sampsa Heinonen
- Digime / Tietoarkkitehtuuriryhmä: Sampsa Heinonen
- Finnan konsortior ryhmä: Aki Pohjankyrö (kunnallisten museoiden edustajana) varalla Kimmo Kestinen (yksityisten museoiden edustajana)
- Finna / Museoiden Finna-yhteistyöryhmä: Sampsa Heinonen
- FMA Creations Oy:n hallitus, Museoliiton hallituksen edustaja: Timo Kukko 19.5.2021 asti, jonka jälkeen Heidi Rytky
- Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö, hallitus: Kati Kivimäki

- Hotelli- ja ravintolamuseon säätiön hallintoneuvosto: Kati Kivimäki, varalla Johanna Rassi
- Hotelli- ja ravintolamuseon säätiön hallitus: Heidi Rytty, varalla Kimmo Levä
- Kaikuu – suomea Ateneumissa -hankkeen ohjausryhmä: Leena Tokila
- KAM-juridiikkaryhmä: Kimmo Levä 31.8.2021 asti ja 1.9. alkaen Leena Tokila
- Kansallisarkisto, Maa- ja metsätalouden muisti -komitea: Kimmo Levä
- Kellomuseosäätiö, hallitus: Jukka Savolainen
- Konservoinnin tutkinto-ohjelman neuvottelukunta, työelämän edustaja: Pauliina Kinanen
- Luova Eurooppa -ohjelman asiantuntijaryhmä: Pauliina Kinanen
- Network of European Museum Organisations NEMO, hallitus: Kimmo Levä 31.8.2021 asti
- Näyttelyiden valtiontakuulautakunta: Leena Tokila
- Opetus- ja kulttuuriministeriön näyttelypalkkiomallia valmistellut työryhmä: Kimmo Levä
- Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriperintöstrategian ohjausryhmä: Kimmo Levä 31.8.2021 asti ja Leena Tokila 2.11.2021 alkaen
- Peuran museosäätiö, hallitus: Janne Vilkkunen
- Postimuseosäätiö, hallitus: Kimmo Levä, Ulla Teräs
- Suomen akatemia, Tutkitun tiedon teemavuoden verkosto: Pekka Sauri, varalla Kimmo Levä
- Suomen Rautatiemuseon Säätiön neuvottelukunta: Hanna-Kaisa Melaranta
- Suomen metsästysmuseosäätiö: Martti Piltz
- Suomen valokuvataiteen museon säätiö: Taina Myllyharju
- Teatterimuseon säätiön edustajisto: Johanna Rassi, varalla Leena Tokila
- Tekniikan museon säätiö, valtuuskunta: Leena Tokila
- Tekniikan museon säätiö, hallitus: Carina Jaatinen
- Turun kirjamesut, päätoimikunta: Eeva-Liisa Taivassalo
- Visavuoren museosäätiön hallitus: Heidi Rytty
- Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry, hallitus: Tuuli Rajavuori 25.5.2021 asti
- Yhteinen Perintö Oy, hallitus: Kimmo Levä 13.8.2021 asti
- Yksityisarkistojen neuvottelukunta: Mikko Nykänen

Kansainväliset edunvalvontatehtävät hoidettiin yhteistyöverkostoissa. Pääsihteeri Kimmo Levä oli Network of European Museum Organisations NEMO:n hallituksen jäsen 31.8.2021 asti. Suomen museoliiton työntekijöitä on henkilöjäseninä Kansainvälisen museoliiton ICOMin koulutuksen komitea IC-TOPissa (Leena Tokila, komitean puheenjohtajana) sekä johtamisen ja hallinnon kehittämisen komiteassa INTERCOMissa (Kimmo Levä).

Suomen museoliiton viestintä

Suomen museoliiton viestinnän tavoitteena on olla museoalan kuuluvain ääni, joka tavoittaa sekä museoalalla toimivat että museoiden käyttäjät. Tärkeitä kohderyhmiä ovat myös päättäjät ja tiedotusvälineiden edustajat.

Museoliiton viestintä painottuu verkkoon. Museoliitto.fi-verkkosivustolla Suomen museoliitto välittää jäsenilleen tietoa toiminnastaan, koulutuksista, haettavasta rahoituksesta, projekteista sekä alan yleisistä kysymyksistä ja avoimista työpaikoista. Samoja teemoja nostetaan esiin myös Museoliiton sosiaalisen median kanavissa.

Museoliiton jäsenille ja tärkeimmille sidosryhmille lähete-tään sähköinen Julius-utiskirje, jossa on nostoja museoalan ja Museoliiton tapahtumista sekä muista ajankoh-taisista asioista. Utiskirje ilmestyi vuoden aikana 23 kertaa (2020: 25 kertaa). Utiskirjeen tilaajia on 2 238.

Museoalan sisäistä viestintää on myös Museoposti-sähköpostilista, joka on yksi tehokkaimmista tavoista välittää

tietoa museoalan sisällä. Sen lisäksi Museoliitto ylläpitää Näyttelyposti-listaa sekä Museoalan sisäistä keskusteluryh-mää Facebookissa.

Suomen museoliitto toimii aktiivisesti ja keskustelevasti Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa. Ne toimivat nopeina kanavina ajankohtaisten asioiden esille nostamiseen, kom-menttien keräämiseen ja museoalan kysymyksistä viestimiseen.

Koronatilanne vaikutti vuoden 2021 viestintään edel-leen monella tavalla. Museoviikko ja Opi muse-ossa -kampanjat toteutettiin pääosin verkossa, sillä näyttely- ja tapahtumatoiminta oli rajoitettua.

Museoille suunnattua koronaviestintään jatkettiin koko vuoden ajan. Kolmekielistä Tervetuloa museoon -julis-tetta päivitettiin koronapassin osalta loppuvuodesta 2021. Museoliitto välitti myös aktiivisesti kansainvälisiä uutisia museoiden koronatilanteesta suomalaiselle museokentälle.

Museoliitto osallistui yhdessä satakuntalaisten museoi-den kanssa Suomi-Areenaan Porissa 12.7.2021. Tilaisuus järjestettiin sekä paikan päällä Porin torilla että valtakun-nallisesti striimattuna. Museoalan yhteisen keskustelun teemana oli kokoelmat. "Mitä meistä jää - ja onko sillä väliä?" - paneelikeskustelun moderaattorina toimi toimittaja Ronja Salmi. Keskustelijoina olivat runoilija Heli Laaksonen, kulttuuriasianneuvos Päivi Salonen, Museoviraston pää-johtaja Tiina Merisalo, Rauman merimuseon johtaja Anna Meronen sekä Satakunnan Museon ystävät -yhdis-tyksen jäsen, aktiivinen museokävijä Taisto Huhtasalo.

Lisäksi Museoliitto-konserni osallistui ensimmäistä kertaa järjestettyyn Kulttuurigaalaan yhtenä pääyhteistyökumppanina. Suorana lähetyksenä YLE1-kanavalla lähetetyssä tilaisuudessa palkittiin Turku Vuoden museokaupunkina.

MuseoPro

MuseoPro on vuonna 2019 perustettu museoalan ammattilaisille suunnattu maksuton ja avoin verkkojulkaisu. MuseoProssa julkaistaan pitkiä artikkeleja, uutisia, näkökulmakirjoituksia ja henkilöhaastatteluja.

Vuoden aikana MuseoProssa julkaistiin 36 tekstiä (edellisenä vuonna 57). Vuoden aikana MuseoProssa käsiteltiin muun muassa museokauppoja, museoiden digitalisaatiota, viestintää sekä koronaviruksen aiheuttamia muutoksia museoiden toiminnassa.

MuseoPron uusista teksteistä viestitään Museoliiton viestintäkanavien kautta.

MUSEO-lehti

MUSEO-lehti ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa. Lehden teemat olivat: hyvinvointi/helmikuu, koti/toukokuu, kirjallisuus/syyskuu ja maailmalla/joulukuu.

MUSEO 1 /2021 painosmäärä oli 1800 kpl, MUSEO 2 /2021 2000 kpl, MUSEO 3/2021 1 800 kpl ja MUSEO 4/2020 2100 kpl. Digitaalisen näköislehden lukuoikeus oli lokakuussa 2021 2072 henkilöllä. Jäsenille lehteä toimitetaan vapaa-kappaleena noin 600 kpl (lokakuu 2021: 588), maksaville tilaajille noin 750 kpl (lokakuu 2021: 741) yhteistyökumppaneille noin 200 kpl sekä Lehtipisteelle myytiin noin 100 kpl.

Lehden maksavia tilaajia ovat suuri yleisö (museoista kiinnostuneet yksityishenkilöt), kirjastot, yliopistot ja muut yhteisöt. Yhteistyökumppaneita ovat sidosryhmät, kaikki ministerit ja lehdistö. Loput lehdet käytettiin markkinointiin Kirjamesuilla lokakuun lopussa 2021.

MUSEO-lehden sisällön suunnittelun ja lehden kehittämisen tukena oli MUSEO-lehden asiantuntijaryhmä, jonka jäseniä olivat Teemu Ahola, Marjo Poutanen, Riitta Ojanperä, Johanna Rassi ja Marjo Vanttinen. Taina Myllyharju kuului työryhmään syksyyn 2021 asti.

Museo-lehti toteutti lukijakyselyn 17.9.2021–17.10.2021. Kyselylomake julkaistiin 17.9.2021 ilmestyneessä MUSEO-lehdessä 3/2021. Printtilehden lisäksi lukijakyselyyn oli mahdollista vastata verkossa Lyyti-lomakkeella. Kyselystä viestittiin olemalla suoraan yhteydessä lukijoihin sähköpostitse, sosiaalisessa mediassa, museopostilistalla, Julius-uutiskirjeessä sekä Museo-lehdessä. Kyselyyn vastasi 184 lehden lukijaa. Tuloksia käytetään lehden sisällön ja graafisen ilmeen kehittämässä.

MUSEO-lehdellä on omat Instagram- ja Facebook -tilit, joiden tarkoituksena on kasvattaa lehden näkyvyyttä. Tilejä on käytetty pääosin markkinointitarkoitukseen. MUSEO-lehden tekstejä julkaistiin Museot.fi-sivustolla laajemman lukijakunnan saavuttamiseksi. MUSEO-lehti oli myös mukana Helsingin kirjamesuilla 28.–31.10.2021 yhdessä muiden Kultti ry:n lehtiensä kanssa.

MUSEO-lehden paperiversio jaetaan jäsenmuseoille ja sidosryhmille vapaakappaleina. Lehden maksullisia tilaajia ovat yksityishenkilöt, yliopistot ja korkeakoulut sekä suurimpana ryhmänä lähes sata kirjastoa. MUSEO-lehti on ollut Lehtipisteen ketjumyynnissä muun muassa Akateemisessa kirjakaupassa, Suomalaisessa kirjakaupassa, Prismoissa ja R-kioskeissa.

Viestintäkampanjat

Museoliitto tuo esiin museoita useilla viestintäkampanjoilla. Museoviikon, Opi museossa -viikon sekä kirjamesuosallistumisen ensisijaista kohderyhmää on suuri yleisö. Poliitikon museoharjoittelun kohderyhmää ovat puolestaan päättäjät. Vuoden museo -palkinnoilla annetaan tunnustusta sekä museoalan sisällä että suuren yleisön parissa.

Museoviikko

Museoviikkoa vietettiin 17.–23.5.2021 23. kertaa. Tapahtumaviikkoon osallistui yhteensä 54 museota ympäri Suomea. Museoviikkoa vietettiin museoissa sekä läsnä että etänä. Tapahtumissa painottui avoimet ovet ja ilmaiset opastukset Kansainvälisenä museopäivänä. Museot järjestivät myös runsaasti etäohjelmaa, kuten virtuaalio-pastuksia, etäluentoja ja live-lähetyksiä erilaisin teemoin.

Museoliitto viesti eri kanavissaan mahdollisuudesta ottaa osaan Kansainväliseen museoviikkoon sosiaalisen median eri alustoilla. Museoliitto tiedotti lehdistöä Museoviikosta viikko ennen tapahtumaviikon alkua. Tapahtumaviikon aikana Museoviikon koordinaattori Eeva-Liisa Taivassalo ja

Museoliitto osallistui Suomi-Areenaan Porissa 12.7.2021. Kuvassa on paneelin keskustelijat Satakunnan museossa järjestetyssä sidosryhmätapaamisessa.

viestintävastaava Jenna Honkanen antoivat haastatteluja niin Radio Pookille, Radio Auran Alloille kuin AlfaTv:n Studio 360-ajankohtaisohjelmaan. Lisäksi Museoviikko näkyi paikallisessa tapahtumatiedotuksessa.

Opi museossa -viikko

Koululaisille ja opiskelijoille suunnattu Opi museossa -viikko järjestettiin kahdettatoista kertaa 5.-8.10.2021. Viikon teemana oli toiminnallisuus. Museot järjestivät viikon aikana monenlaisia ohjelmaa ja tarjoavat monipuolisia digitaalisia aineistoja oppilaitosten käyttöön. Museoiden ohjelmat ja digitaaliset aineistot koottiin Opi museossa -tapahtumakalenteriin. Teemaviikkoon osallistui 39 museota.

Poliitikon museoharjoittelu

Vuosittain järjestettävän Poliitikon museoharjoittelun tarkoituksena on tutustuttaa poliittisia päättäjiä museotyöhön. Samalla lisätään museoiden ja päättäjien vuorovaikutusta. Ajankohdaksi on vakiintunut elokuun viimeinen viikko (24.–28.8.2021).

Museoliiton rooli kampanjassa oli kannustaa museota kutsu- maan omalle toiminnalleen olennaisia päättäjiä tutustumaan museon arkeen käytännönläheisellä tavalla. Museoliitto vastasi kampanjan valtakunnallisesta viestinnästä ja museoiden ohjauksesta. Kampanja käynnistettiin Viestinnän ajankohtaispäivässä, jossa osallistujille tarjottiin vinkkejä kampanjan järjestämiseen ja edunvalontaviestintään. Lisäksi Museoliitto kutsui museoharjoitteluun kaikki eduskunnan sivistysvaliokunnan jäsenet. Kutsuun vastasivat Mikko Kinnunen, joka osallistui harjoitteluun Oulun museo- ja tiedekeskus Luupissa sekä Eeva-Johanna Eloranta, joka tutustui museotyöhön Turun museo- keskuksen kokoelmatiloihin.

Poliitikon museoharjoitteluun osallistui kaikkiaan 68 poliitikkoa ja 35 museota. Harjoitteluja tehtiin kaikkiaan 22 paikkakunnalla. Sekä museoilta että päättäjiltä saatu palaute on ollut positiivista. Palautteen mukaan harjoittelujen parasta antia on ollut suora vuoropuhelu museoiden henkilökunnan kanssa.

Museopalkinnot

Vuoden 2021 museopalkinnot jaettiin 27.5. Museopalkintogaalassa Turussa. Vuoden museo- kilpailun finaalissa oli yhteensä kuusi museota, joista kolme oli valittu finaaliin jo vuonna 2020.

Palkintolautakunta kuvaili seuraavasti Vuoden museoksi valittua Suomen maatalousmuseo Sarkaa.

”Museo tunnetaan mittavasta kokoelmaprojektista entis- ajan maataloustyövälineiden parissa. Hankkeen loppu- tuloksena on selkeä näyttely ja nykyaikaiset säilytystilat, jotka nostavat esineet arvoonsa. Kunnianhimoisen kokoel- matyön lisäksi museosta välittyy into yhdessä tekemiseen. Verrattain pieni henkilökunta ohjaa ja kannustaa muita museota sekä tuottaa laadukkaita tapahtumia ja näytte- lyjä. Sarka on kokoansa suurempi museo. Tehtäväkenttä maatalouden valtakunnallisena vastuumuseona on laaja, mutta museo selviää siitä erinomaisesti ja innovatiivisesti.”

Vuoden viestintäteko -palkinto myönnettiin Helsingin taidemuseo HAMin ja Helsingin kaupunginmuseon Mieliala - Helsinki 1939–1945 -näyttelyn markkinoinnille.

Suomen museoliitto vastasi Poliitikon museoharjoittelu -kampanjan viestinnästä ja museoiden ohjauksesta.

Vuoden viestintäteko -palkinto myönnettiin Mieliä - Helsinki 1939–1945 -näyttelyn markkinoinnille.

”HAMin ja Helsingin kaupunginmuseon ensimmäisen yhteisen näyttelyn markkinointi toimii erinomaisena esimerkkinä onnistuneesta näyttelyviestinnästä, joka jalkautuu museon seinien ulkopuolelle. Mieliä - Helsinki 1939–1945 -näyttelyn markkinointi onnistui tavoittamaan myös yleisöä, joka ei lähtökohtaisesti ole kiinnostunut museoista. Kampanja herätti kysymään: Mitä täällä tapahtuu? Perinteisten markkinointikanavien lisäksi kampanjaan kuului tempauksia, joissa museot ottivat haltuun kaupunkikuvan yllättävällä ja innovatiivisella tavalla.”

Palkintolautakunta huomioi Erikoispalkinnolla Museoviraston, joka oli yksi Vuoden viestintäteko -kilpailun finalisteista. Erikoispalkinto on tunnustus, jonka raati voi halutessaan myöntää merkittävästä teosta museoalalla tai pitkäjänteisestä vaikuttamisesta museoalan kehittämiseksi.

”Museovirasto avasi joulukuussa 2020 yli 200 000 kuvakokoelmien kuvaa ja kokoelmaesineiden kuvaa korkearesoluutioisina avoimella CC BY -lisenssillä. Kyseessä on Suomen suurin painotasoisten aineistojen avaaminen vapaaseen käyttöön. Kuvat löysivät yleisönsä heti. Museoviraston kuvakokoelmien käyttö on lisääntynyt merkittävästi jo ensimmäisen puolen vuoden aikana. Kokoelmien avaaminen on merkittävä kulttuuri- ja museoteko myös kansainvälisessä mittakaavassa. Se tukee kulttuuriperinnön saavutettavuutta sekä avointa ja laajaa käyttöä, kun kaikki kiinnostuneet voivat tutustua kuviin ja hyödyntää niitä omalla tavallaan”, kuvaili raati.

Museokortin erikoispalkinto annettiin Hotelli- ja ravintolamuseolle. Sen perusteena oli Museokortin omistajien huomioiminen koronan aiheuttamana poikkeusaikana, museon proaktiivinen ote ja yhteistyöhalukkuus Museokortti-tiimin kanssa.

Vuonna 2021 palkittiin ensimmäistä kertaa Vuoden museo-kauppa. Vuoden museo-kaupan valitsi erillinen vuosittain

vaihtuva palkintolautakunta, joka koostui museoalan edustajien lisäksi kaupan alan toimijoista. Palkintolautakunta valitsi finaaliin neljä museo-kauppaa: Design Shop (Designmuseum), Haltia Shop (Suomen Luontokeskus Haltia), Museo-kauppa Parpeinpuoti (Parpeinvaaran runokylä) ja Porin taidemuseon museo-kauppa (Porin taidemuseo). Vuoden museo-kaupaksi valittiin Haltia Shop. Valinnan perusteina oli muun muassa myynnin kasvu, toimiva verkkokauppa ja kohteeseen sopiva esillepano.

Julkaisut ja tutkimukset

Suomen museoliitto selvitti syksyllä 2021 museokävijöiden näkemyksiä museokäynneistään Valtakunnallisella kävijätutkimuksella yhteistyössä Taloustutkimuksen kanssa. Museot jakoivat haastattelulomakkeita museokävijöille ajalla 17.-26.10.2021. Haastatteluja palautui 112 museosta ja tutkimukseen vastasi kaikkiaan 4 274 museokävijää. Tutkimusaineisto on edustava vastaajien iän ja sukupuolen sekä museoiden kävijämäärän mukaan. Verrokkeina käytettiin Museotilaston museo-kohtaisia kävijämääriä ja Museokortin hankkineiden ikä- ja sukupuolijakaumaa. Tulokset julkistetaan vuoden 2022 aikana. Museoliitto tekee Valtakunnallisen kävijätutkimuksen kymmenen vuoden välein eli edelliset tulokset ovat vuodelta 2011.

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISPALVELUT

Koulutus- ja kehittämisspalvelut tarjoavat ajankohtaista koulutusta museoiden henkilökunnalle museotoiminnan ja palveluiden kehittämiseksi. Vuoden 2021 koulutustoimintaan vaikutti edelleen koronaepidemia ja koulutustilaisuuksia siirrettiin järjestettäväksi myöhemmin tai ne muutettiin webinaareiksi.

Suomen museoliiton koulutus- ja kehittämisspalveluja ovat:

- täydennyskoulutus, sisältäen verkko- ja monimuotokoulutukset
- tutkintotavoitteinen ammatillinen koulutus
- tutkimus- ja julkaisu toiminta
- museoalan kehittämishankkeiden toteuttaminen
- neuvontapalvelut
- yksittäisten asiakkaiden tai asiakasryhmien konsultointi
- tilauskoulutukset
- koulutusjärjestelyt (koulutuksen sisällöstä vastaa yhteistyökumppani)

Esinetuntemus museoissa -koulutus järjestettiin marraskuussa Metropolitan Arabian Kampuksella turvallisuusohjeita noudattaen.

Koulutustilaisuudet

Koronatilanteesta huolimatta kouluttautuminen kiinnosti museoalan työntekijöitä. Suurin osa koulutustilaisuuksista järjestettiin webinaareina, mutta syksyllä voitiin toteuttaa viisi tilaisuutta lähikoulutuksena. Koulutuksiin osallistui vuoden aikana tutkintokoulutukset mukaan luettuna 2116 henkilöä (2020: 1775 henkilöä).

Valtakunnalliset museopäivät järjestettiin Turun museokeskuksen ja muiden turkulaisten museoiden kanssa verkossa 26.–27.5.2021. Teemana oli Tarinat ja tunteet. Puheenvuorot lähetettiin suoratoistona Turun kaupunginteatterista ja osa toteutettiin kokonaan verkossa. Osallistujat seurasivat ohjelmaa verkossa Liveto-alustalla. Museopäivien yhteydessä järjestetty Suomen museoliiton vuosikokous järjestettiin etäkokouksena.

Museoliitto toteutti yhteistyössä Museoviraston kanssa kaksi maksutonta Aineeton kulttuuriperintö ja museotyö -webinaaria. Webinaarien sisältö suunniteltiin yhdessä museoalan ammattilaisten kanssa. Lisäksi Museoliitto järjesti yhteistyössä Museokortin ja Visit Finlandin kanssa kaksipäiväisen Kohteena museo! Museot matkailijan kartalle -webinaarin. Webinaarissa pureuduttiin ajankohtaisiin matkailuteemoihin. Webinaari järjestettiin osana Museokortin kulttuurimatkailun kehittämishanketta.

Ammatilliset tutkintokoulutukset

Liiketoiminnan ammattitutkinnon (myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala) viides ryhmä (15 opiskelijaa) valmistui vuoden 2021 alkupuolella. Seuraava eli 6. ryhmä (9 opiskelijaa) aloitti kesäkuussa 2021. Liiketoiminnan ammattitutkinto toteutettiin oppisopimuskoulutuksena yhteistyössä Rastorinstituutin kanssa.

Museoalan johtajakoulutusohjelman 7. ryhmä valmistui keväällä

2021 (22 opiskelijaa). Museoalan johtajakoulutusohjelma 8 (23 opiskelijaa) alkoi toukokuussa 2021 ja päättyi toukokuussa 2022. Koulutusohjelma toteutetaan oppisopimuskoulutuksena yhteistyössä MIF Management Institute of Finlandin kanssa.

Lähiesimiestyön ammattitutkintoryhmä toteutettiin MIF Management Institute of Finlandin kanssa yhteistyössä oppisopimuskoulutuksena. Museoalan toisen esimiestaitojen kehittämissohjelman ryhmän 11 opiskelijaa valmistuivat keväällä 2021. Seuraava Lähiesimiestyön ammattitutkinnon ryhmä (Museoalan esimieskoulutusohjelma 3, 9 opiskelijaa) alkoi toukokuussa 2021 ja päättyi toukokuussa 2022.

Museoalan tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon kolmas ryhmä aloitti opintonsa lokakuussa 2020, ja 9 opiskelijaa valmistui vuoden 2021 lopulla. Koulutus toteutettiin oppisopimuskoulutuksena yhteistyössä Careerian kanssa.

Kehittämishankkeet

Creative School

Museoliitto on partnerina Erasmus+ -ohjelman kautta rahoitetussa Creative School -hankkeessa, joka käynnistyi syksyllä 2019. Hankkeen aikana kehitetään opettajien käyttöön räätälöityjä kulttuuriperintöä hyödyntäviä oppimisresursseja. Hanke edistää lasten itseohjautuvaa oppimista sekä kriittistä ja luovaa ajattelua.

Vuoden 2021 aikana kehitettiin avoimia oppimisresursseja, joiden ensimmäiset versiot julkaistiin hankkeen verkkosivulla. Oppimisresursseja myös testattiin käytännön opetustyössä kouluissa ja museoissa. Hankkeen yhteistyökumppanit kokoontuivat vuoden aikana kaksi kertaa, koronaepidemian vuoksi verkossa.

Hanketta koordinoi Association Dedale. Suomen museoliiton lisäksi mukana ovat Cap Sciences, Chester Beatty Library,

Taulukko 1: Koulutustilaisuuksiin osallistuneiden määrät

	Museotyön perusteet -verkkokurssi	31
18.1.–12.2.2021	Euro enemmän, Museokauppavalmennus III, verkossa	14
2.2.2021	Viestinnän ajankohtaispäivä: Museoala vaikuttaa!	
	Miten kerromme päättäjille työstämme vaikuttavasti?, webinaari	85
4.2.–11.2.2021	Varmuutta videoesiintymiseen, webinaari	36
24.3.–3.11.2021	Sanoista ekotekoihin – museot ja kestävä kehitys, webinaari	16
13.–14.4.2021	Kohteena museo! Museot matkailijan kartalle, webinaari	200
11.5.2021	Taitavasti työyhteisössä -webinaarisarja: Itsensä johtaminen etätyössä	15
21.–22.4.2021	Museokauppojen ajankohtaispäivä: Vastuullinen ja kannattava museokauppa, webinaari	65
27.4.2021	Museot laajenevat verkkoon - digitalisaation mahdollisuudet, webinaari	65
8.6.2021	Taitavasti työyhteisössä -webinaarisarja: Korona-ajan opit etätyöstä	21
26.–27.5.2021	Valtakunnalliset museopäivät ja Museoliiton 98. vuosikokous, Turku ja verkossa (Ilmoittautuneiden määrä 750, joista samanaikaisten käyttäjien maksimimäärä 742)	742
2.9.2021	Museomestareiden koulutuspäivä, webinaari	48
7.9.2021	Museokauppojen ajankohtaispäivä: Lisää myyntiä kampanjoista, webinaari	40
15.–18.9.2021	Museonjohtajapäivät, Berliini	14
23.9.2021	Sanoista ekotekoihin -webinaari: Kestävän kehityksen viestintä museoissa, webinaari	10
28.–29.9.2021	Museoalan yleisötyöpäivät, Hyvinkää	77
25.–26.10.2021	Taidemuseopäivät, Kuopio	66
28.10.2021	Viestinnän ajankohtaispäivä, webinaari	67
2.11.2021	Aineeton kulttuuriperintö ja museotyö -webinaari I	75
10.–11.11.2021	Esinetuntemus museoissa: monipuoliset museomateriaalit, Helsinki	51
16.11.2021	Aineeton kulttuuriperintö ja museotyö -webinaari II	80
24.–25.11.2021	Näyttelyfoorumi, Tampere	76
2.12.2021	Kokoelmakulma, webinaari	60
9.12.2021	Tietopäivä, webinaari	121
	Tutkintokoulutukset	41
	Yhteensä	2116

Puolalainen Job Shadowing -ryhmä vieraili syksyllä Haltiassa Koulutus- ja kehittämistiimin Pauliinan ja Emilian johdatuksella.

Heritec Limited, STEPS, Michael Culture, Ars Electronica Linz ja Udzura Za RazvojUradi Sam Kulture Radiona.

Creative Making for Lifelong Learning (CREMA)

Museoliitto on mukana Erasmus+ -ohjelman kautta rahoitetussa CREative MAKing for Lifelong learning (CREMA) -hankkeessa, joka käynnistyi syyskuussa 2019.

CREMA-hankkeessa kehitetään ja lisätään luovuutta aikuisoppimisessa. Hankkeessa hyödynnetään museo-kokoelmia erilaisten innovatiivisten metodien kautta. Tavoitteena on luoda yhteisiä ohjeistuksia museoiden toimintaan, jossa painottuu muun muassa sukupolvien välinen oppiminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

Vuoden 2021 aikana aloitettiin ohjeistuksien kehittäminen ja testaaminen. Museoliitto oli mukana kehittämässä sukupolvien väliseen oppimiseen liittyvää ohjeistusta. Lisäksi Museoliitto toteutti arviointikyselyn ohjeistusten testaamista varten. Hankkeen yhteistyökumppanit tapasivat vuoden aikana neljä kertaa. Museoliitto osallistui tapaamisiin etänä koronatilanteen takia.

Hanketta koordinoi Stiftelsen Regionalmuseet Skåne (Ruotsi). Suomen museoliiton lisäksi mukana ovat Szabadteri Neprajzi Muzeum (Unkari), NGO Creative Museum (Latvia), Societa'cooperativa BAM! Strategieculturali (Italia), Historie og Kunst (Tanska) ja Udzura Za Razvoj Uradi Sam Kulture Radiona (Kroatia). Hanke kestää 31.12.2022 saakka.

Hyvinkäällä syksyllä järjestetyillä Yleisötyöpäivillä osallistujat pääsivät höyryveturijalulle.

MOI – Museums of Impact

Museoliitto on partnerina MOI! Museums of Impact -hankkeessa, jossa kehitetään museoille vaikuttavuutta tukeva eurooppalainen itsearviointimalli, joka auttaa museoita oman työnsä arvioinnissa ja työn kohdentamisessa strategisesti ja vahvuuksia hyödyntäen. MOI-hanke tukee museoita kehittämään valmiuksiaan vastata muuttuvan, monimuotoisemman, digitaalisemman ja ikääntyvän yhteiskunnan tuomiin haasteisiin. Yhteishankkeeseen osallistuu yhteensä 11 partneria eri puolilta Eurooppaa, ja se alkoi marraskuussa 2019 ja kestää vuoden 2022 loppupuolelle. Hanketta vetää Museovirasto. Hanketta rahoittavat Euroopan unionin Luova Eurooppa -ohjelma sekä Opetushallitus.

4C's – Creativity, critical thinking, collaboration & communication for schools

Suomen museoliitto on partnerina Erasmus+ -ohjelman kautta rahoitetussa 4 C's - Creativity, Critical Thinking, Collaboration & Communication for Schools -hankkeessa. 2-vuotinen hanke käynnistettiin maaliskuussa 2021 ja jatkuu vuoteen 2023. Hanke juontaa juurensa kolmeen aiempaan Erasmus + -hankkeeseen (Creative Museum, Making Museum & Creative School).

Hankkeen tavoitteena on luoda osaamista opettajille ja opiskelijoille neljän eri tulevaisuuden taidon ympärille. Tarkoituksena on lisätä luovaa ja kriittistä ajattelua opetuksessa tekemällä yhteistyötä eri kulttuurisektorin toimijoiden kanssa. Hankkeen yhteistyökumppanit kokoontuivat vuoden aikana viisi kertaa, koronaepidemian vuoksi verkossa.

Hanketta koordinoi Chester Beatty library (Irlanti). Suomen museoliiton lisäksi mukana on Heritec Limited (Iso-Britannia), Steps (Italia), Udzura Za Razvoj Uradi Kulture Radiona (Kroatia) ja The Festival of Curiosity (Irlanti).

Euro enemmän

Euro enemmän -hankkeen tavoitteena on lisätä museokauppojen myyntiä keskimäärin yhdellä eurolla kävijää kohden vuoden 2021 loppuun mennessä. Hankkeessa järjestetään koulutusta ja vaihdetaan museokauppoihin liittyviä kokemuksia. Hankkeen kaupallisesta asiantuntijatyöstä vastasi Intensio Oy. Hanke toteutettiin yhteistyössä FMA Creations Oy:n kanssa.

Koulutustarpeiden kartoituksen pohjalta luotiin kolme valmennuskokonaisuutta museokaupan ammattilaisille, joista vuoden 2021 aikana toteutettiin yksi: Museokaupan johtaminen tiedolla. (18.1–12.2.2021). Valmennuskokonaisuuden lisäksi järjestettiin ensimmäistä kertaa Museokauppojen ajan-kohtaispäivät. Kahdesta webinaarista koostuneen koulutuksen teemana oli vastuullinen ja kannattava museokauppa.

Museokauppavalmennusten tueksi julkaistua museokauppakäsikirjaa päivitettiin lisäämällä luku vastuullisuudesta ja kestävästä kehityksestä museokaupoissa sekä kappaleella Vuoden museokauppa -kilpailusta. (Euro enemmän – Museokauppakäsikirja, nro. 78).

Hankkeen aikana toteutettiin uusi Vuoden museokauppa -kilpailu, jonka voittaja palkittiin Turun Museopäivien Museogaalassa 5/2021. Palkinnon tavoitteena on kannustaa museokauppojen toimintaa eteenpäin, palkita tavoitteellisesta tekemisestä sekä kasvattaa museokauppatoiminnan näkyvyyttä ja arvostusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on rahoittanut hanketta erityisavustuksella. Hanke päättyi 30.6.2021.

Museoiden kokoelmanhallintapalveluita tarjoavassa Kookos-tiimissä työskentelee muun muassa Sampsa Heinonen ja Salla Rimpinen.

PLUSSAPALVELUT

Kookos-kokoelmahallinta

Suomen museoliiton Kookos-kokoelmahallinta tarjoaa museoiden käyttöön valmiin SaaS-kokonaisratkaisun. Palvelukokonaisuus pitää sisällään MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmän lisäksi varmistetun palvelintilan digitaalisten aineistojen tallentamiseen sekä tarvittavat tukipalvelut (koulutukset ja helpdesk).

Kookos-kokoelmahallinnan palvelusopimuksen oli vuoden 2021 lopussa allekirjoittanut 35 eri museota tai muuta organisaatiota, joista 25:ssä järjestelmä oli tuotantokäytössä. Vuoden 2021 aikana tuotantokäyttöön siirtyivät Helsingin kaupungin museot (HAM Helsingin taidemuseo, Helsingin kaupungin museo), Imatran museo, Kristiinankaupungin museot, Kuvataideakatemia, Lappeenrannan museot (Etelä-Karjalan museo, Lappeenrannan taidemuseo), Satakunnan museo ja Vantaan taidemuseo Artsi. Lisäksi tuotantokäyttöön siirtyi yksi asiakas, jonka nimeä ei voida julkistaa tietoturvasyistä.

Vuoden 2021 aikana Kookos-kokoelmahallinta aloitti käyttöönottoprojektit myös Didrichsenin taidemuseon, Hämeenlinnan kaupungin museon, Kokkolan kaupungin, Lottamuseon, Porvoon museon ja Vihdin museon kanssa. Nämä siirtyvät tuotantokäyttöön vuoden 2022 aikana.

Kookos-kokoelmahallinnan järjestämiin asiakaskoulutuksiin (yht. 18 kpl) osallistui yhteensä 267 henkilöä.

Kookos-kokoelmahallinnan toimintaa ohjaa Suomen museoliiton, Museoviraston ja Kansallisgallerian muodostama konsortio. Konsortion toiminnasta vastaa sen johtoryhmä. Konsortion johtoryhmän jäseninä toimivat:

- Kansallisgalleria: Riitta Ojanperä (pj. 3.6.2021 asti, jäsen 4.6.2021 alkaen), Siina Hälikkä ja Kari Peiponen
- Museovirasto: Pirjo Hamari (jäsen 3.6.2021 asti, pj. 4.6.2021 lukien), Terhi Aho, Risto Hakomäki ja Sanna Teittinen
- Suomen museoliitto: Kimmo Levä (31.8.2021 asti), Leena Tokila, Pauliina Kinanen (1.9.2021-31.12.2021) ja Sampsa Heinonen (sihteeri)

Taidekokoelmat verkossa -palvelu

Suomen museoliitto ja Kuvasto allekirjoittivat keväällä 2017 sopimuksen, joka mahdollistaa kokoelmissa olevien suomalaisten taiteilijoiden teosten esittämisen museon hallitsemilla verkkosivuilla ja sovelluksissa ilman teos- tai tekijäkohtaista korvausta. Tekemällä sopimuksen Suomen museoliiton kanssa museot saavat rajattomat verkkovälitysoikeudet kaikkiin tekijänoikeuden alaisiin kokoelmateoksiinsa.

Vuoden 2021 loppuun mennessä 40 museota (2020: 36) oli tehnyt sopimuksen Suomen museoliiton kanssa. Sopimuksen piirissä oli 2990 taiteilijaa ja taitelijaryhmää sekä 15 856 teosta. Tekijänoikeuskorvaukset on rahoitettu museoiden maksuilla sekä opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella.

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

Hallinto- ja tukipalveluilla huolehditaan muun muassa Museoliitto-konsernin henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä Annankadun toimiston ylläpidosta ja resurssoinnista samoin kuin Suomen museoliiton hallinnosta ja kehittämisestä.

Hallinto- ja tukipalvelujen tehtäviin kuuluu myös Museoliitto-konserniin kuuluvien yhtiöiden omistajaohjaustehtäviä Suomen museoliiton hallituksen linjausten mukaisesti sekä Museoliitto-konsernin yhteisten tehtävien koordinointi.

Jäsenet

Suomen museoliiton jäsenenä oli vuoden lopussa 217 museotoimintaa harjoittavaa yhteisöä, joiden hallinnassa on 433 museokohdetta. Näistä on liittojäseniä I luokassa 61, II luokassa 31 ja III luokassa 89. Kannattavien yhteisöjäsenten lukumäärä oli 37. Jäsenmaksu oli 0,25 % museon Museotilastossa 2019 ilmoittamasta palkkasummasta, kuitenkin vähintään 330 euroa ja enintään 2 200 euroa.

Uusiksi liittojäseniksi hyväksyttiin Laila Pullisen säätiö sr / Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo, Paraisten kaupunki / Nauvon merenkulktalo ja Skyttalan museo ja Porvoon kaupunki / J. L. Runebergin kotimuseo ja Walter Runebergin veistoskokoelma. Kaikki uudet jäsenet hyväksyttiin III liittojäsenluokkaan. Luonnontieteellinen keskusmuseo palasi Helsingin yliopiston jäsenmuseoiden joukkoon I liittojäsenluokkaan. Kannattaviksi liittojäseniksi hyväksyttiin Suomen Kennelsäätiö sr / Suomen Koiramuseo ja Urkin Piilopirtti Oy.

Liiton kannattavasta jäsenyydestä erosivat Ruokolahti-Seura ry, Telia Oyj ja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy.

Henkilöjäseniä oli 11. Museoliiton kunniajäsenet ovat opetusneuvos Matti Rossi ja suurlähtettiläs Heikki Talvitie.

Kunnianosoitukset

Suomen museoliiton hallitus myönsi Kauko Räsäsen suunnitteleman Suomen museoliiton 50-vuotisjuhlamitalin rakennustutkija Päivi Andersonille Jyväskylästä, lehtori Marjatta Järviselle Yli-Tornioista ja professori emeritus Kari Saloselle Tampereelta museotyön hyväksi tehdystä työstä sekä museoalalla saavutetuista ansioista. Mitalit julkistettiin Valtakunnallisten museopäivien yhteydessä Turussa 27.5.2021.

Liiton pronssinen merkki annettiin kokouksen puheenjohtajana toimineelle Turun kulttuurilautakunnan varapuheenjohtaja Hannele Mustoselle.

Kultaisen ansiomerkin 30 vuoden mittaisesta palveluksesta museoalalla saivat kokoelmapäällikkö Pirjo Mattila ja suunnittelija Jarmo Niinimäki Postimuseosta, näyttelymestari Tuija Paajanen Joensuun museoista, johtava konservattori Anne Vesanto Suomen käsityön museosta ja palveluvastaava Leena Pallasoja Arkkitehtuurimuseosta.

Hopeisen ansiomerkin 20 vuoden mittaisesta palveluksesta museoalalla saivat museolehtori Raija Manninen ja konservattori Maria Peni Suomen käsityön museosta ja informaattikko Minna Pulkkinen Arkkitehtuurimuseosta.

Vapaaehtoistyön ansiomerkki myönnettiin varatuomari Kaj Rosendahlille Porvoon museon aloitteesta, Postimuseosäätiön hallituksen jäsen Pirkko Hassiselle Postimuseon aloitteesta, museonhoitaja Timo Koivistolle ja hallituksen jäsen Taimi Niiraselle Tuusulan työläiskotimuseon aloitteesta, sähköasentaja Heikki Järviselle Forssan luontomuseon aloitteesta sekä Mika Joutsikoskelle ja Henry Ulaskalle Forum Marinumin aloitteesta.

Vuosikokous

Museoliiton 98. vuosikokous järjestettiin etänä Turussa 27.5.2021. Kokoukseen osallistui 111 äänioikeutettua yhteisöjäsentä. Kokouksen puheenjohtajana oli Turun kulttuurilautakunnan varapuheenjohtaja Hannele Mustonen ja sihteerinä Museoliiton pääsihteeri Kimmo Levä.

Kokous vahvisti edellisen vuoden tilinpäätöksen sekä 1 524 700 euroon päätyvän talousarvion vuodelle 2021. Jäsenmaksut vuodelle 2022 hyväksyttiin siten, että jäsenmaksu on I luokassa 1 100–2 200 euroa, II luokassa 550–1 099 euroa ja III luokassa 330–549 euroa. Kannattavien yhteisöjen jäsenmaksu on 330 euroa ja kannattavien henkilöjäsenten jäsenmaksu on 60 euroa.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin kolmannelle kaudelle Ph.D., EMBA Pekka Sauri. Hallituksen jäsenistä olivat erovuorossa yhden kolmivuotiskauden jälkeen Teemu Ahola, Taina Myllyharju ja Johanna Rassi ja kahden kolmivuotiskauden jälkeen Timo Kukko. Pekka Äänismaa erosi hallituksesta siirtyttyään museoalalta toisiin tehtäviin.

Uusiksi jäseniksi hallitukseen valittiin ensimmäiseksi kolmivuotiskaudeksi 2021–2024 Hanna-Kaisa Melaranta, Marjo Poutanen ja Iina Wahlström. Toiselle kolmivuotiskaudelle 2021–2024 valittiin Teemu Ahola ja Johanna Rassi.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi vuosikokouksessa hyväksyttiin Suomen museoliitto ry:n uudet säännöt sekä äänestys- ja vaalijärjestys. Tiedoksi merkittiin Museoliitto-konsernin hallinnon ja johtamisen uudistamisesta päätetyt linjaukset. Tiedoksi merkittiin myös FMA Creations Oy:n ja Yhteinen Perintö Oy:n toiminta ja tulos vuodelta 2020 sekä vuoden 2021 tavoitteet.

Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana oli Ph.D., EMBA Pekka Sauri. Hallituksen varapuheenjohtajana toimi kehittämisspäällikkö Timo Kukko 27.5. asti ja museonjohtaja Reetta Heiskanen 24.6. lähtien.

Museoliiton vuosikokous järjestettiin etänä Turussa 27.5.2021. Museoliiton pääsihteeri Kimmo Levä toimi etäkokouksen sihteerinä.

Hallituksen muut jäsenet olivat:

- kokoelmapäällikkö Teemu Ahola, Tampereen museot
- museonjohtaja Kimmo Antila, Postimuseo
- museonjohtaja Reetta Heiskanen, Helsingin kaupunginmuseo
- museonjohtaja Hanna-Kaisa Melaranta, Varkauden museot 27.5. alkaen
- museonjohtaja Taina Myllyharju, Tampereen taidemuseo 27.5. asti
- kokoelmahallintajohtaja Riitta Ojanperä, Kansalliskallio
- museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen, Vantaan museopalvelut 27.5. alkaen
- museonjohtaja Johanna Rassi, Museo Leikki
- museopalvelujohtaja Juhani Ruuhonen, Turun museokeskus
- toimitusjohtaja Heidi Rytty, Mobilia
- johtaja Jonna Tamminen, Museo- ja tiedekeskus LUUPPI
- museotoimenjohtaja Heli-Maija Voutilainen, Jyväskylän kaupungin museopalvelut
- elinkeinopäällikkö Pekka Äänismaa, Metsäkeskus 27.5. asti
- näyttelyamanuenssi Iina Wahlström, Suomen maatalousmuseo Sarka 27.5. alkaen

Hallituksen nimeämiä työryhmiä olivat koulutus- ja kehittämistyöryhmä, edunvalvontatyöryhmä, Museo-lehden asian- tuntijaryhmä ja Suomen museoliitto 100 vuotta -työryhmä.

Tilintarkastajat

Suomen museoliiton tilintarkastajiksi valittiin vuosikokouksessa KHT Kirsi Aromäki ja KHT Kati Kumpulainen KPMG Oy:stä sekä varalle KHT Leenakaisa Winberg ja KHT Christian Hällström KPMG:stä.

Henkilöstöhallinto

Museoliitto-konsernin palvelutuotanto on organisoitu tiimeihin. Hallinto- ja tukipalveluiden ja edunvalvonta- ja viestintätiimin johtajana on toiminut Kimmo Levä ajalla 1.1.–31.8.2021 ja Leena Tokila ajalla 1.9.–31.12.2021. Koulutus- ja kehittämistimin johtajana on toiminut Leena Tokila ajalla 1.1.–31.8.2021 ja Pauliina Kananen ajalla 1.9.–31.12.2021. Kookoskokoelmahallintapalvelut -tiimin johtajana on toiminut Sampsa Heinonen. Museokortti-tiimin johtajana on toiminut Seppo Honkanen. Museoliiton johtoryhmä kokoontuu viikoittain ja johtoryhmään kuuluu tiimien johtajien lisäksi Museoliiton viestintäpäällikkö Tuuli Rajavuori. Johtoryhmän sihteerinä toimii Aino-Marja Miettinen Museokortti-tiimistä.

Museoliitto-konsernissa noudatetaan palkkausjärjestelmää, jossa palkkaan vaikuttaa tehtävän vaativuusluokan lisäksi henkilökohtainen osaaminen ja suoriutuminen. Lisäksi on mahdollisuus kannustin- ja tulospalkkioihin.

Suomen museoliitto ry:ssä noudatetaan Valtion virka- ja työehtosopimusta ja FMA Creations Oy:ssä ja Yhteinen perintö Oy:ssä Kaupan alan työehtosopimusta.

Työsuojeluvaltuutetuksi on valittu toimikaudelle 2021–2022 Tuuli Rajavuori ja varavaltuutetuksi Marja Rissanen. Työsuojelupäällikkönä toimii toimitusjohtaja. Museoliitolle on laadittu työsuojelun toimintaohjelma sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelma. Museoliiton ja FMAC:n työsuojeluvaltuutetut tekivät syksyllä henkilökunnan työhyvinvointikyselyn, jonka tuloksia käytiin läpi koko henkilökunnan kanssa. Osa kysymyksistä käsitteli etätöön ja koronatilanteen vaikutuksia työhyvinvointiin. Lisäksi kyselyssä kartoitettiin henkilökunnan toiveita uusien työtilojen osalta.

Henkilökunnan kevään tyhy-päivä järjestettiin Seurasaaressa, jossa ohjelmaan kuului luontoretki ja yhteinen evästauko. Syksyllä tyhy-päivää vietettiin Vallisaassa, jossa tutustuttiin Helsinki Biennaaliin oppaan johdolla. Henkilökunnan pikkujoulu jouduttiin perumaan koronatilanteen takia.

Museoliiton kevään tyhy-päivä järjestettiin Seurasaaressa.

Museoliiton henkilökunta kokoontui viettämään syyskuussa virkistyspäivää Helsinki Biennaaliin.

Suomen museoliiton palveluksessa olivat vuoden aikana:

Vakituiset

- FM, MBA Kimmo Levä, pääsihteeri, toimitusjohtaja (nimikkeen muutos 1.6.) 1.1.–31.8.2021. Museoalan edunvalvonta sekä Museoliiton ja FMA Creations Oy:n johtaminen.
- VTM Jenna Honkanen, viestintäsuunnittelija. Museo-lehden ja Julius-uutiskirjeen toimitus sekä jäsen- ja kampanjaviestintä.
- FM Pauliina Kinanen, koulutus- ja kehittämisasiantuntija 1.1.–31.8.2021, koulutus- ja kehittämisjohtaja 1.9.–31.12.2021 Täydennyskoulutus, verkko- ja monimuotokoulutus, Creative School ja CREMA-hankkeet, lisäksi 1.9.–31.12.2021 koulutus- ja kehittämispalvelutiimin johtaminen, koulutustoiminnan koordinaatio ja kehittäminen.
- Merkonomi, markkinointiasistentti Helena Piipponen, yhteistyökoordinaattori. Markkinointi ja myynti: täydennyskoulutustilaisuudet, Museo-lehden tilaukset ja ilmoitukset, Museoliiton myyntituotteet, asiakasrekisterit ja hallitus- ja vuosikokousasiat.
- FM Tuuli Rajavuori, viestintäpäällikkö. Viestinnän koordinaatio ja kehittäminen, mediayhteydet, Museo-lehden ja MuseoPron toimitus, edunvalvontaviestintä.
- Yo. merkonomi Marja Rissanen, taloussihteeri. Taloushallinto: laskutus, kirjanpito ja maksuliikenne sekä palkka- ja henkilöstöhallinto.

- FM Eeva-Liisa Taivassalo, projektisuunnittelija 31.12.2021 asti. Jäsenneuvonta, Museoviikko, Kansainvälinen museopäivä, Opi museossa -viikko, Museopalkinnot, Taidekokoelmat verkossa -palvelu, koulutustilaisuuksien järjestelyt.
- KM, FM Leena Tokila, koulutus- ja kehittämisjohtaja 1.1.–31.8.2021, toimitusjohtaja 1.9.–31.12.2021. Koulutus- ja kehittämispalvelutiimin johtaminen, koulutustoiminnan koordinaatio ja kehittäminen, kansainvälinen toiminta, MOI-hanke 1.1.–31.8.2021. Museoliiton johtaminen ja museoalan edunvalvonta, MOI-hanke 1.9.–31.12.2021.
- FM Sampsa Heinonen, palvelupäällikkö. Kookoskokoelmahallinnan uudet asiakkuudet, MuseumPlus -kokoelmahallintajärjestelmä: asiakasjärjestelmien ylläpito, kehittäminen, koulutukset ja käyttäjätuki.
- Yo. Vikke Kilponen, it-suunnittelija. MuseumPlus kokoelmahallintajärjestelmä: asiakasjärjestelmien ylläpito ja kehittäminen, käyttöönottoprojektit, palvelinylläpito ja API-ohjelmointi sekä käyttäjätuki.
- FM Pekka Korhonen (nyk. Vaeltaja), it-suunnittelija. MuseumPlus -kokoelmahallintajärjestelmä: asiakasjärjestelmien ylläpito ja kehittäminen, palvelinympäristö ja käyttäjätuki.
- Tradenomi (AMK) Leo Koskiluoma, it-suunnittelija 8.3. alkaen (7.3. asti tuntityö ostopalveluna). MuseumPlus kokoelmahallintajärjestelmä: käyttöönottoprojektit, palvelinylläpito ja API-ohjelmointi sekä erikseen tilatut lisätyöt.

- FM Salla Rimpinen, asiantuntija. MuseumPlus kokoelmahallintajärjestelmä: luetteloinnin kehittäminen, käyttöönottoprojektit ja koulutukset sekä käyttäjätuki.

Määräaikaiset

- BSc, LuK Sami Harju, ohjelmistokehittäjä (osa-aikainen) . MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmä: käyttöönottoprojektien migraatiot.
- LuK Juha-Pekka Virtanen, IT-suunnittelija 2.8. alkaen. MuseumPlus kokoelmahallintajärjestelmä: käyttöönottoprojektit, palvelinylläpito ja API-ohjelmointi sekä erikseen tilatut lisätyöt.
- FM Emilia Merisalo koulutus- ja kehittämisasiantuntija Täydennyskoulutus, verkko- ja monimuotokoulutus sekä Euro enemmän, CREMA- ja 4C's -hankkeet.
- FM Kirsti Ruissalo, koulutus- ja kehittämisasiantuntija 1.9.–31.12.2021. Täydennyskoulutus, verkko- ja monimuotokoulutus sekä kehittämissankkeet.

Taloushallinto

Suomen museoliiton toimintaan saatiin vuonna 2021 harkinnanvaraista valtionavustusta 263 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Hankeavustukset olivat yhteensä 240 417 euroa ja muut varsinaisen toiminnan tulot 1 046 033 euroa. Varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 1 580 479 euroa.

Jäsenmaksutulot olivat 181 890 euroa ja muut varainhankinnan tulot 1636 euroa. Sijoitustoiminnan tulot olivat yhteensä 3363 euroa ja kulut 352 euroa. Rahastoille maksettiin korkoa ja adressituottoja yhteensä 656 euroa.

Tulojen kokonaismäärä oli 1 549 750,27 euroa ja kulujen 1 580 497,06 euroa, joten alijäämäksi muodostui 30 746,79 euroa.

Tilikaudesta on laadittu konsernitilinpäätös, jossa konsernin keskinäiset tulot ja menot sekä omistukset eliminoidaan ja vähemmistöosuudet erotetaan konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta. Museoliitto-konserniin kuuluvat Suomen museoliitto ry (emo), FMA Creations Oy ja Yhteinen perintö Oy. John Nurmisen säätiöllä on vähemmistöosuus Yhteinen perintö Oy:stä.

Talouden tarkemmat erittelyt on esitetty vuosikertomuksen liitteenä olevassa tilinpäätöksessä.

Rahastot

Suomen museoliitolla on Julius Ailion (perustettu 1933), Riitta ja Jorma Heinosen (1980/1984) ja C.J. Gardbergin rahastot (1986), joita kartutetaan Museoliiton adressin myyntituloilla ja joille maksetaan vuosittain korkoa. Lisäksi Museoliitolla on museolaitoksen historian kirjoittamista varten perustettu Historiankirjoitusrahasto (1993). Vuoden aikana, Julius Ailion Riitta ja Jorma Heinosen sekä C.J. Gardbergin rahastoille maksettiin 1 % korko. Kokonaisuudessaan rahastojen arvo kasvoi 656,08 eurolla.

Markkinointi- ja myyntipalvelut

Markkinointi- ja myyntipalvelut vastaavat Suomen museoliiton koulutus- ja kehittämisspalvelujen, mediatilan (MUSEO-lehti, verkkosivut) ja Museoliiton myyntituotteiden markkinoinnista ja myynnistä.

Koulutus- ja seminaarilaisuuksia markkinoitiin Museoliiton omissa medioissa (Museoposti-lista, Facebook, Twitter ja MUSEO-lehti). Kookos-kokoelmahallinta -palvelun pääasiallinen markkinointimedia oli MUSEO-lehti, jossa palvelusta ilmoitettiin lehden kaikissa numeroissa.

MUSEO-lehden markkinointiin ostettiin asiantuntijapalvelua digitaalisen markkinointiin ja uudistettiin lehden tilaussivua. Lehteä markkinoitiin Helsingin kirjamessuilla Kultti ry:n yhteisostolla ja ostettiin ilmoitustilaa ja tehtiin mainosvaihtoa kulttuurialan lehtien kanssa. MUSEO 1/2021 saunateemaisen lehden välissä tilaajille lähetettiin saunantuoksu-löylypussi, jolla haluttiin huomioida suomalaisen saunaperinteen pääsy Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon sekä vahvistaa MUSEO-lehden kestotilausasiakkuuksia.

Vuoden museo- ja Vuoden viestintäteko-kilpailujen finalisteille tuotettiin markkinointiaineistoja julkaistavaksi digitaalisesti ja painettuna. Vuoden museo -finalisteille tehtiin myös banderoleja kertomaan finalistipaikasta.

I love Museums -tuotesarjaan tuotettiin heijastava polkupyörän satulansuoja kierrätysmateriaalista.

Asiakas- ja jäsenrekisterit

Suomen museoliitto ylläpitää ja käyttää jäsen- ja asiakasrekistereitä sekä postituslistoja Suomen museoliiton tietosuojaselosteen mukaisesti. Rekisteriasioiden yhteyshenkilö on ollut Helena Piipponen.

Museoliitossa pitkään työskennelleen projektisuunnittelija Eeva-Liisa Taivassalon läksiäisiä vietettiin joulukuussa.

FMA CREATIONS OY:N TOIMINTA

Suomen museoliiton tytäryhtiö FMA Creations Oy:n hallituksen puheenjohtajana toimi Tom Selänniemi 31.8. asti ja sen jälkeen Ville Availa.

Hallituksen jäseniä olivat 19.5. asti Ville Availa, Jari Karhu, Elina Nurmi, Marjo Mikkola, Soila Palviainen ja Tom Selänniemi. 19.5. alkaen hallituksen jäseniä olivat Heli Ainoa, Ville Availa, Timo Kukko, Sanna Kärkkäinen, Elina Lakkavaara (ent. Nurmi) ja Tom Selänniemi. Suomen museoliiton hallituksen edustaja oli Timo Kukko 19.5. asti ja sen jälkeen Heidi Rytty.

Yhtiö osti hallintopalvelut Suomen museoliitolta.

Henkilökunta

- FM, MBA Kimmo Levä, toimitusjohtaja 31.8. asti ja FT Tom Selänniemi 1.9. alkaen
Talous ja hallinto, yrityksen johtaminen
- YTK Seppo Honkanen, kehitysjohtaja
Tiimin johtaminen, tuotteiden, palveluiden ja liiketoiminnan kehittäminen, Museokortin viestinnän, markkinoinnin ja myynnin johtaminen, B to B -kumppanuudet ja ekosysteemi
- MA Jussi Kilpinen, asiakaskoordinaattori (vapaalla 1.10. alkaen)
Museokortin asiakaspalvelu, asiakaskokemus, kanta-asiakasviestintä ja -kampanjat
- Tuula Koskinen, yrityskoordinaattori (tuntityö ostopalveluna)
Museokortti liikelahjana ja työhyvinvoinnin edistämisessä, yritystilaisuudet, asiakaspalvelun tuki
- Kulttuurituottaja YAMK Susanna Kyllönen, projektikoordinaattori
Museokortin kulttuurimatkailuhanke, kulttuurimatkailupalvelu ja -verkosto
- FM Elina Makkonen, museokoordinaattori
Museoiden ja Museokortin yhteistyö, Museokortin näkyvyys ja kampanjat museoissa, Näyttelykalenterin ylläpito ja käyttäjätuki museoille, koulutukset museoille
- Kulttuurituottaja AMK Aino-Marja Miettinen,

Toimitusjohtaja Kimmo Levä ja Museokortin kehitysjohtaja Seppo Honkanen.

yhteistyökoordinaattori

Tapahtumat, edut ja museokaupat, kansainväliset asiat, teknologiakoordinaattori, verkostotyö

- MA Anna Pirvola, myyntikoordinaattori

Museoiden ja Museokortin yhteistyö, yritysmyynti ja sen kehittäminen

- YTK Susanna Seppälä, viestintäsuunnittelija

Museokortin viestintä, Museokortin sosiaalinen media

- Medianomi (YAMK) Marjo Vanttinen, markkinointi- ja viestintäkoordinaattori

Sosiaalinen media, tiedottaminen ja viestintä, markkinointi, visuaalinen suunnittelu.

- Lauri Ampuja, Museokortin asiakaspalvelija (kesäkuusta alkaen)

- Anna Vihonen, Museokortin asiakaspalvelija (maaliskuuhun asti, tuntityö)

- Otto Andelin, Museokortin asiakaspalvelija (lokakuusta alkaen, tuntityö)

- Noora Vuorelainen, Museokortin asiakaspalvelija (marraskuusta alkaen, tuntityö)

FMA Creations Oy:n vuosi 2021 sujui hyvin pandemian aiheuttamista ulkoisista haasteista huolimatta. Yhtiön liikevaihto oli 14,8 miljoonaa ja edelliseen vuoteen verrattuna liikevaihto kasvoi 12 %.

Museokorttien myynti nousi kaikkien aikojen ennätykseen, 220 140 Museokorttiin. Korttimyyntiin painotus oli vuonna 2021 selvästi uusintojen puolella. Museokorttivierailujen määrä putosi reiluun miljoonaan käyntiin johtuen pandemiasta ja museoiden kevään sulkuajasta. Vaikka museovierailujen määrä putosi, olivat vuoden 2021 tilitykset museoille ennätystasolla: 10,6 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos oli 816 320,94 euroa voitollinen ja yhtiön oma pääoma palautui tilikaudella positiiviseksi ollen vuoden lopussa 416 744,39 euroa.

Yhtiö käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan yhteensä noin 250 000 euroa, jolla toteutettiin hinnoittelun, kävijä- ja rajatutkimukset sekä parannettiin Museokortti-järjestelmän toimintaan liittyviä ja toiminnan mahdollistavia digitaalisia palveluja.

Yhtiön kehitys kuluvana vuonna on ennusteiden mukaan positiivista ja liikevaihto yltäneen edellisen vuoden tasolle reiluun 14 miljoonaan euroon. Teknisen taustajärjestelmän kehittäminen tulee vaatimaan investointeja vuonna 2022 ja sen jälkeenkin.

FMAC toteuttaa kulttuurimatkailuhanketta (2019-23), jolla vauhditetaan matkailua museoihin kaikkialla Suomessa Museokortti-verkosta hyödyntäen. Matkailijavirtoja kasvatetaan eri puolilla maata uuden digipalvelun, valtakunnallisen markkinointiviestinnän sekä kumppaniverkoston avulla. Hankkeelle on myönnetty OKM:n kulttuurimatkailun kehittämisen erityisavustusta.

YHTEINEN PERINTÖ OY:N TOIMINTA

FMA Creations Oy:n ja John Nurmisen Säätiön omistama Yhteinen perintö Oy aloitti toimintansa vuonna 2020. Yhtiön osakkeista FMA Creations Oy omistaa 51 % ja John Nurmisen Säätiö 49 %. Yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimi Kimmo Levä 13.8.2021 asti ja sen jälkeen Tom Selänniemi. Hallituksen jäseniä olivat Annamari Arrakoski-Engardt, Juho Lipsanen, Hanno Nevanlinna, Jonna Tamminen ja 4.10.2021 alkaen Ville Availa.

Yhtiön toimintaan liittyvät tehtävät hoidettiin vuonna 2021 alkuvuoden Museoliiton ja John Nurmisen säätiön henkilökunnan avulla. 1.5.2021 yhtiön palveluksessa aloitti ensimmäinen työntekijä kehittämisasiantuntija Janne Tielinen ja 1.6.2021 liiketoimintapäällikkö Anne Mäkijärvi. Tekniikan yo Jaakko Vintturi oli yhtiön palveluksessa 1.6-31.12.2021 ja Heikki Aittala Janne Tielisen vanhempainvapaan sijaisena 1.8 - 31.12.2021. Palvelun sosiaalisen median kanavia ja markkinointia ylläpitää tuntityönä Jenni Blomqvist.

Yrityksen toisena toimintavuotena julkaistiin Digimuseo.fi-palvelun toinen versio kesäkuussa 2021. Uudessa versiossa parannettiin palvelun rakennetta ja skaalautuvuutta, integroitiin opastusteknologia verkkomyyntiin, kehitettiin museoiden omaa tuoteylläpitoa sekä automatisoitiin toimintoja. Nämä parannukset lisäsivät huomattavasti käytettävyyttä sekä museon että kuluttaja-asiakkaan osalta. Teknisestä suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Miltton Digital.

Syksyn aikana Annanpura Oy toteutti palvelun saavutettavuusanalyysin ja sen pohjalta parannettiin palvelun saavutettavuutta. Tiedot on päivitetty Digimuseon saavutettavuusselosteeseen. Syksyllä alustan kehitystyössä tärkeimpiä kehityskohteita olivat analytiikka- ja raportointityökalun suunnittelu ja tekninen toteutus yhteistyössä Miltton Digitalin kanssa sekä Webex-integraation ja virtuaaliopastusten toiminnollisuuksien parantaminen yhteistyössä Praecommin ja Ciscon kanssa. Kehityskohteiden osalta työ jatkuu myös vuoden 2022 puolella.

Marraskuussa tehtiin Miltton Digitalin toimesta kohderyhmätutkimus, jossa selvitettiin 1000 vastaajan kyselyssä palvelun käyttöä ja sen kiinnostavuutta. Tämän perusteella tullaan suunnittelemaan markkinointistrategia ja mainonnan konseptointi.

Yhtiölle myönnettiin vuonna 2021 rahoitusta ELY / EARK rahastosta 52 690 euroa sekä OKM:ltä 175 000 euroa.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 63 342 euroa ja tulos 131 723 euroa tappiollinen.

Kysy museolta -palvelu

Kysy museolta -palvelu on suomalaisten museoiden verkkotietopalvelu, jossa museoiden asiantuntijat vastaavat museonsa erikoisalaan liittyviin kysymyksiin. Palvelussa on mukana yhdeksän museota. Palvelun ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Yhteinen perintö Oy. Palvelu rahoitetaan palvelumaksuilla.

Digimuseo tuo museopalvelut kuluttajien käyttöön ajasta ja paikasta riippumatta.

Seinätön museo -palvelu

Seinätön museo -palvelu tarjoaa museoille työkaluja, jotka mahdollistavat aineistojen julkaisemisen mobiilikäyttöön soveltuvassa muodossa. Lisäksi siihen kuuluu yksinkertaisen verkkokäyttöliittymä museopalvelujen kuluttajille. Palvelulla museot voivat toteuttaa muun muassa oppaita ja karttapohjaisia reittejä eri kohderyhmille. Palvelun avulla käyttäjät voivat tutustua museoiden tuottamiin sisältöihin itsenäisesti tai osana museokäyntiä. Aktiivisia reittejä ja oppaita on noin 200 kappaletta. Vuonna 2021 sopimusasiakkaana on 52 museota.

Palvelun ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Yhteinen perintö Oy. Palvelu rahoitetaan palvelumaksuilla.

Helsingissä 3.5.2022

Suomen museoliitto ry

Pekka Sauri
puheenjohtaja

Petra Havu
toimitusjohtaja

SAMMANFATTNING

Finlands museiförbund 2021

Finlands museiförbund representerar professionellt skötta museer och är deras röst. Museiförbundet-koncernen bestod år 2021 av följande organisationer: Finlands museiförbund rf, FMA Creations Oy och Yhteinen perintö Oy.

Finlands museiförbunds medlemmar var vid slutet av året 217 organisationer som utövar museiverksamhet (2020: 215), och som förvaltade över 433 (2020: 413) museiojekt.

Utvecklingen av Museiförbundet-koncernens ledning och administration hörde till verksamhetsårets mest betydande reformer. Arbetsgruppen för utveckling av förvaltning och ledning som tillsattes av Finlands museiförbunds styrelse slutförde sitt arbete i mars 2021 och resultaten presenterades på förbundets årsmöte 27.5.2021. Resultaten drar upp linjerna för att koncernens samhällseliga verksamhet ska organiseras på förenings- och stiftelsenivå och affärsverksamheten organiseras på bolagsnivå. För den samhällseliga uppgiften, strategiska ledningen och koncernens gemensamma tjänster svarar Finlands museiförbund rf. För ledningen av Museiförbundet-koncernens affärsverksamhet ansvarar FMA Creations Oy. Ägarstyrning utförs av Finlands museiförbunds styrelse och ledning, som fastställer verksamhetens riktning och ramar.

Utgående från utvecklingsarbetsgruppens riktlinjer skapades och utlystes en tjänst som VD för Museiförbundet och hela koncernen samt en tjänst som koncernens affärsverksamhetsdirektör/verkställande direktör för FMA Creations Oy. Detta eftersom Kimmo Levä, tidigare verkställande direktör för Museiförbundet och FMAC, blev utsedd till VD för Finlands Nationalgalleri från och med 1.9.2021. Till tjänsten som verkställande direktör för Museiförbundet valdes FM Petra Havu och till tjänsten som affärsverksamhetsdirektör/verkställande direktör för FMAC valdes FT Tom Selänniemi. Båda tillträdde sina nya tjänster på heltid i början av år 2022. Selänniemi tjänstgjorde redan i september–december som deltidsanställd vikarierande verkställande direktör för FMAC.

Intressebevaknings- och kommunikations-tjänster

Centralt inom intressebevakningen år 2021 var fortfarande uppgifter relaterade till den fortsatta coronakrisen. Vissa museer var tidvis stängda under året på grund av regionala coronarestriktioner, vilket hade en avsevärd inverkan på museernas inkomster och antalet besökare. Museiveckan och Opi museossa-kampanjerna genomfördes i huvudsak på nätet, eftersom utställnings- och evenemangsverksamheten var begränsad.

Kommunalvalet hölls på grund av coronaläget i juni 2021. Inför valet producerade Museiförbundet en broschyr, som presenterade museibranschens mål. Kommunikationen om kommunalvalsmålen genomfördes tillsammans med Kultur- och konstområdets centralorganisation KULTA rf.

Under verksamhetsåret färdigställdes även undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupps förslag på en modell för museernas utställningsarvode och ersättningsnivån för arvoden som betalas i samband med anordnandet av en utställning. Museiförbundets verkställande direktör Kimmo Levä var medlem i arbetsgruppen som beredde modellen för utställningsarvode.

Museiförbundet deltog tillsammans med Satakuntas museer i Suomi-Areena i Björneborg 12.7.2021. Tillfället ordnades både på plats på torget i Björneborg och nationellt genom streaming. Temat för museibranschens gemensamma diskussion var samlingar. Därtill deltog Museiförbundet-koncernen för första gången i Kulturgalan, som en av de huvudparterna.

Utöver nationell intressebevakning deltog Museiförbundet i verksamhet på EU-nivå via de europeiska museiorganisationernas nätverk, NEMO.

Utbildnings- och utvecklingstjänster

År 2021 påverkades utbildningsverksamheten fortfarande av coronaepidemin och utbildningstillfällen flyttades till senare tidpunkter eller gjordes om till webinarier. Under året deltog 2 116 personer i utbildningar inklusive examensutbildningar (2020: 1 775 personer).

De riksomfattande museidagarna arrangerades tillsammans med Åbo museicentral och övriga museer i Åbo på nätet 26–27.5.2021. Temat var Berättelser och känslor. Talen strömmades från Åbo stadsteater och vissa ägde rum helt på nätet.

År 2021 deltog Museiförbundet i flera nationella och internationella utvecklingsprojekt: Creative School, Creative Making for Lifelong Learning (CREMA), MOI – Museums of Impact, 4C's – Creativity, critical thinking, collaboration & communication for schools samt Euro Enemmen -museibutikprojektet.

Plussa-tjänster

Tjänsteavtalet för Kookos-samlingsförvaltningstjänsten hade i slutet av år 2021 undertecknats av 35 olika museer eller andra organisationer, varav 25 hade tagit systemet i bruk. Under år 2021 tog sammanlagt 8 kunder i bruk systemet. Under år 2021 inledde Kookos-samlingsförvaltningstjänsterna även implementeringsprojekt med sex andra kunder. Dessa tar i bruk systemet under år 2022. På kundutbildningarna som ordnades av Kookos-samlingsförvaltningstjänsterna (tot. 18 st.) deltog sammanlagt 267 personer.

Vid slutet av år 2021 hade 40 museer (2020: 36) ingått ett avtal med Finlands museiförbund om tjänsten Taidekokoelmat verkkoon. Avtalet omfattade över 2 990 konstnärer och konstnärsgrepp samt 15 856 verk.

Museiförbundets personal besökte Helsingforsbiennalen.

Förvaltnings- och stödtjänster

Med förvaltnings- och stödtjänsterna sköts Museiförbundet-koncernens personal- och ekonomiska förvaltning samt underhållet och resurseringen av kontoret på Annegatan liksom Finlands museiförbunds förvaltning och utveckling.

För Museiförbundet-koncernens samhälleliga uppgift, strategiska ledning och koncernens gemensamma tjänster svarar Finlands museiförbund rf. För ledningen av Museiförbundet-koncernens affärsverksamhet ansvarar FMA Creations Oy. Ägarstyrning utförs av Finlands museiförbunds styrelse och ledning, som fastställer verksamhetens riktning och ramar.

Museiförbundets 98:e årsmöte ordnades på distans i Åbo 27.5.2020. I mötet deltog 111 röstberättigade föreningsmedlemmar. Till nya styrelseledamöter valdes för den första treårsperioden 2021–2024 Hanna-Kaisa Melaranta, Marjo Poutanen och Iina Wahlström.

Finlands museiförbunds styrelse beviljade Finlands museiförbunds 50-årsjubileumsmedalj som formgetts av Kauko Räsänen till byggnadsforskare Päivi Anderson, lektor Marjatta Järvinen och professor emeritus Kari Salonen. Medaljerna tillkännagavs i samband med de riksomfattande museidagarna i Åbo den 27.5.2021.

FMA Creations Oy:s verksamhet

FMA Creations Oy ansvarar för Museikortet-tjänstens verksamhet. År 2021 var positivt för bolaget trots externa utmaningar på grund av pandemin. Bolagets omsättning var 14,8 miljoner och jämfört med föregående år ökade omsättningen med 12 procent. Försäljningen av Museikort var på en rekordnivå, 220 140 Museikort. Räkenskapsperiodens resultat var 816 320,94 euro i vinst och bolagets eget kapital blev åter positivt under räkenskapsperioden och var 416 744,39 euro vid årets slut. Utvecklingen av tjänstens tekniska bakgrundssystem kommer att kräva investeringar år 2022 och även senare.

Yhteinen perintö Oy:s verksamhet

FMA Creations Oy:s och John Nurminens Stiftelses Yhteinen perintö Oy inledde sin verksamhet år 2020. FMA Creations Oy äger 51 procent och John Nurminens Stiftelse äger 49 procent av bolagets aktier. Under bolagets andra verksamhetsår publicerades Digimuseo.fi-tjänstens andra version i juni 2021. År 2021 beviljades bolaget 52 690 euro i finansiering från NTM/ERUF samt 175 000 euro från undervisnings- och kulturministeriet. Bolagets omsättning år 2021 var 63 342 euro och resultatet blev en förlust på 131 723 euro.

MUSEOLIITON JÄSENET 31.12.2021

I LIITTOJÄSENLUOKKA (61)

Aboa Vetus Ars Nova säätiö sr
Alvar Aalto -säätiö
Amos Rex Ab
Avoimen tiedon keskus / Jyväskylän yliopiston tiedemuseo
Designmuseon säätiö - Stiftelsen för Designmuseet sr
EMMA taidemuseosäätiö sr
Espoon kaupunki
Forum Marinum -säätiö
Gösta Serlachiuksen taidesäätiö
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Hyvinkään kaupunki
Hämeenlinnan kaupunki
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Kajaanin kaupungin museotoimi
Kansallisgalleria
Kokkolan kaupunki
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Metsähallitus
Mikkelin kaupunki
Mobilia säätiö
Oulun kaupunki
Pietarsaaren kaupunki
Porin kaupunki
Porvoon museoyhdistys
Postimuseosäätiö
Pro Artibus -säätiö /Stiftelsen Pro Artibus
Puolustusvoimat
Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautatiemuseon Säätiö sr
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Salon kaupunki
Sámi Museum – Saamelaismuseosäätiö sr
Seinäjoen kaupunki
Stiftelsen Ålands sjöfartsmuseum
Suomen arkkitehtuurimuseon säätiö sr – Stiftelsen för Finlands arkitekturmuseum sr.
Suomen Ilmailumuseosäätiö
Suomen maatalousmuseosäätiö
Suomen Metsämuseosäätiö
Suomen Metsästysmuseum - Finlands Jaktmuseum ry
Suomen urheilumuseosäätiö
Suomen valokuvataiteen museon säätiö
Tampereen kaupunki
Teatterimuseon säätiö
Tekniikan museon säätiö
Tiedekekkussäätiö
Tornion kaupunki
Turun kaupunki
Turun taideyhdistys
Tuusulan kunta
Työväen museoyhdistys ry
Vaasan kaupunki/Vaasan kaupungin museot

Vantaan kaupunki
Ålands Museum (Ahvenanmaan Museo)

II LIITTOJÄSENLUOKKA (31)

Akseli Gallen-Kallelan museosäätiö
Didrichsenin taidemuseo - Didrichsens konstmuseum sr
Emil Cedercreutzin säätiö
Fiskars Hembygdsförening rf
Haminan kaupunki
Heinolan kaupunki
Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö
Helsingin Sanomain Säätiö
Hotelli- ja ravintolamuseosäätiö
Järvenpään kaupunki
Kemin kaupunki
Keravan kaupunki
Lieksan kaupunki
Lohjan kaupunki
Lotta Svärd Säätiö
Lönströmin taidemuseo sr
Naantalin kaupunki
Panssarimuseosäätiö
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Poliisiammattikorkeakoulu
Raahen kaupunki
Sagalunds museistiftelse
Savonlinnan kaupunki
Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Stiftelsen för Åbo Akademi
Stundars rf
Suomen Ilmavoimamuseosäätiö sr
Suomen kirjainstituutin säätiö
UPM-Kymmene Oyj
Varkauden kaupunki
Visavuoren museosäätiö

III LIITTOJÄSENLUOKKA (89)

Ainolasäätiö
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Ehrensärd-Seura-Samfundet Ehrensärd rf
Emil Aaltosen Säätiö
Forssan kaupunki
Föreningen Brage i Vasa r.f.
Halosten museosäätiö
Hangon kaupunki
Huittisten kaupunki
Hyrnsalmen kunta
Iisalmen kaupunki
Ilmatorjuntasäätiö
Ilomantsin Museosäätiö
Imatran kaupunki
Itä-Hämeen museoyhdistys ry
Jalkaväkimuseon säätiö sr
Joroisten kunta
Kangasala-talo Oy
Kankaanpään kaupunki
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI)
Karkkilan kaupunki
Kauhavan kaupunki

Kauko Sorjosen säätiö
Kello- ja korumuseosäätiö
Keskusrikospoliisi
Keuruun museosäätiö sr
Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry
Kristiinankaupunki
Kuhmon kaupunki
Kultamuseosäätiö
Kurikka-seura ry
Kustaa Hiekan säätiö
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
L. Pohjanheimon Asekokoelmasäätiö
Laila Pullisen säätiö sr
Lapin metsämuseoyhdistys ry
Lapuan kaupunki
Lauri ja Lasse Reitzin säätiö
Leppävirran kunta
Liedon Vanhalinna -säätiö
Loimaan kaupunki
Lounais-Hämeen Luonnosuojeluyhdistys ry
Loviisan kaupunki
Loviisan Merenkulkuhistorian Säätiö - Stiftelsen för Lovisa
Sjöfartshistoria
Lyyli Tuomolan Säätiö
Länsi-Uudenmaan Sotahistoriallinen yhdistys ry
Maanmittauslaitos
Mannerheim-säätiö
Mikkelin valokuvataide ry
Mäntsälän kunta
Mäntyharjun kunta
Nautelankoski-säätiö
Nordea Pankki Suomi
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Näkövammaisten liitto ry
Orimattilan kaupunki
Outokummun kaupunki
Pargas Hembygdsförening rf
Pargas stad
Peuran museosäätiö sr
Pielaveden kunta
Porvoon kaupunki
Punkalaitumen museo- ja kotiseutuyhdistys ry
Raision kaupunki
Raumanmeren merimuseosäätiö
Saarijärven kaupunki
Siilinjärven kunta
Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy
Stiftelsen Ålands Jakt- och Fiskemuseum
Suomen Jääkiekkomuseo ry
Suomen kulttuurirahasto
Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiö
Suomen Pankki
Suomen Tykistö-, Pioneer- ja Viestimuseo ry
Taipalsaaren kunta
Teatteri Hevosenkengän Kannatusyhdistys ry
Tulli
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä
Ulvilan kaupunki
Uudenkaarlepyyn kaupunki
Uudenkaupungin kaupunki
Vihdin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki

Äänekosken kaupunki
Önningeby hembygdsförening rf

KANNATTAVAT YHTEISÖJÄSENET

Aalto-yliopiston ylioppilaskunta
Degerby byaråd rf–Degerbyn kyläyhdistys ry
Ebeneser-säätiö
Finnish Music Hall of Fame Oy
Föreningen för Österbottens historiska museum-Pohjanmaan historiallisen museon yhdistys rf
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö
Helsingin Taidehallin säätiö
Hollolan kotiseutuyhdistys
HUS-Kuntayhtymä / Hyvinkään sairaanhoitoalue
John Nurmisen Säätiö
Kallioniemi-Säätiö
Kansalliskirjasto
Kansanperinteen arkisto
Kirkkohallitus
Kotkaniemi-säätiö sr
Kuopion isänmaallinen seura ry
Lasten ja nuorten taidekeskuksen säätiö
Lebellska köpmansgården i Kristinestad sr
Lounais-Hämeen Kotiseutu- ja Museoyhdistys
Mairea-säätiö
Museovirasto
Nanuk ry
Pieksämäen kaupunki
Pirkanpohjasäätiö
Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö rs
Sallan kunta
Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto ry
Suomen Kennelsäätiö sr
Suomen kirjastomuseoyhdistys ry
Suomen Moottoripyörämuseo
Suomenlinnan hoitokunta
Suomenlinnan Lelumuseo
Svenska Litteratursällskapet i Finland rf
Svenska Odlingens Vänner i Helsingef
Urkin Piilopirtti Oy
Vega-Stiftelsen sr / Vega-Säätiö sr
Ylitornion museo- ja kotiseutuyhdistys ry

KANNATTAVAT HENKILÖJÄSENET

Ainajäsenet (äänioikeus)

Appelgren, Kari, Turku
Itkonen, Kerttu, Helsinki
Jaakkola, Paula, Helsinki
Järvelä-Hynynen, Raija, Helsinki
Koskinen, Risto, Visuvesi
Lilius, Henrik, Helsinki
Mäkiö, Leena
Niemi, Jorma, Valkeakoski
Varjola, Pirjo, Helsinki

Henkilöjäsenet (vuosi)

Perkko, Mikko, Espoo
Tamminen, Marketta, Porvoo (äänioikeus)

Kunniajäsenet

Rossi, Matti, Oulu
Talvitie, Heikki, Espoo

Tilintarkastuskertomus

Suomen museoliitto ry, Finlands museiförbund rf:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen museoliitto ry, Finlands museiförbund rf:n (y-tunnus 0202228-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyhtymästä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitteemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 22. huhtikuuta 2022

Kirsi Aromäki
KHT

Christian Hällström
KHT

EUR	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	60 757,64	43 221,07
	<u>60 757,64</u>	<u>43 221,07</u>
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	6 022 730,75	5 006 896,19
	<u>6 022 730,75</u>	<u>5 006 896,19</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	2 455 033,06	2 215 785,36
Muut saamiset	7 604,09	2 626,34
Siirtosaamiset	3 184,56	3 605,92
	<u>2 465 821,71</u>	<u>2 222 017,62</u>
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 473 359,18	1 587 518,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 022 669,28	8 859 653,69

EUR	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	71 409,36	70 753,28
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-336 011,24	-1 522 532,05
Tilikauden voitto (tappio)	718 829,96	1 186 520,81
	<u>454 228,08</u>	<u>-265 257,96</u>
VÄHEMMISTÖOSUUS	30 511,20	35 490,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	40 000,00	0,00
	<u>40 000,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	87 500,00	0,00
Ostovelat	5 317 523,46	4 178 304,54
Muut velat	146 284,35	137 822,07
Siirtovelat	4 946 622,19	4 773 294,75
	<u>10 497 930,00</u>	<u>9 089 421,36</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 022 669,28	8 859 653,69

EUR	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Varsinaisen toiminnan tuotot	16 139 516,31	14 249 790,66
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 340 487,99	-1 109 723,25
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-220 354,83	-162 326,17
Muut henkilösivukulut	-31 297,56	-23 697,87
	<u>-1 592 140,38</u>	<u>-1 295 747,29</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 253,43	-8 644,22
	-24 253,43	-8 644,22
Varsinaisen toiminnan muut kulut	-14 247 089,84	-12 251 684,74
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	276 032,66	693 714,41
Varainhankinta		
Varainhankinnan tuotot	183 526,00	176 875,00
	<u>183 526,00</u>	<u>176 875,00</u>
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	459 558,66	870 589,41
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	43 353,13	30 476,77
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-6 414,54	-8 349,81
	36 938,59	22 126,96
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	496 497,25	892 716,37
Yleisavustus	263 000,00	280 000,00
TILIKAUDEN TULOS	759 497,25	1 172 716,37
Tilinpäätössiirrot, siirrot rahastoihin	-656,08	-613,93
Tuloverot	-104 990,30	-91,34
Vähemmistöosuus	64 979,09	14 509,71
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	718 829,96	1 186 520,81

EUR	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	50 000,00	50 000,00
Osuudet osakkuusy yrityksissä	4 709,20	4 709,20
Muut osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
	<u>54 709,20</u>	<u>54 709,20</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	116 026,87	355 257,41
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	69 868,76	55 484,43
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	592,04	2 061,73
	<u>186 487,67</u>	<u>412 803,57</u>
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	350 876,95	535 600,80
VASTAAVAA YHTEENSÄ	592 073,82	1 003 113,57

EUR	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	71 409,36	70 753,28
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	78 667,26	79 265,78
Tilikauden voitto (tappio)	-30 746,79	-598,52
	<u>119 329,83</u>	<u>149 420,54</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	87 521,29	111 228,44
Muut velat	111 516,00	99 756,45
Siirtovelat	273 706,70	642 708,14
	<u>472 743,99</u>	<u>853 693,03</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	592 073,82	1 003 113,57

EUR	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Varsinaisen toiminnan tuotot	1 099 860,47	1 026 651,43
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-691 726,87	-611 383,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-117 104,56	-92 973,41
Muut henkilösivukulut	-16 222,50	-13 422,52
	<u>-825 053,93</u>	<u>-717 779,21</u>
Varsinaisen toiminnan muut kulut	-754 434,99	-783 060,03
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-479 628,45	-474 187,81
Varainhankinta		
Varainhankinnan tuotot	183 526,00	176 875,00
	<u>183 526,00</u>	<u>176 875,00</u>
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-296 102,45	-297 312,81
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	3 363,80	17 346,96
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-352,06	-35,40
	3 011,74	17 311,56
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-293 090,71	-280 001,25
Yleisavustus	263 000,00	280 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-30 090,71	-1,25
Tilinpäätössiirrot, siirrot rahastoihin	-656,08	-613,93
Tuloverot	0,00	16,66
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	<u>-30 746,79</u>	<u>-598,52</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2021

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konserniyritykset.

Emoyhtiö Suomen museoliitto ry omistaa 100% tytäryhtiönsä FMA Creations Oy:n osakkeista. FMA Creations Oy omistaa 51% Yhteinen perintö Oy:stä, ja on täten alakonserni.

Tilinpäätöksen jäljennökset on saatavissa Annankatu 16 B 50, 00120 Helsinki

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen omistus on eliminoitu.

Sisäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen muuttuvaan hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen periaatteet ovat seuraavat:

Kehittämismenot	3v	Tasapoisto
-----------------	----	------------

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoonsa tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän todennäköiseen luovutushintaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Emoyhtiö 2021	Emoyhtiö 2020
Liiketoiminnan muut tuotot				
Muut	165 032,32	50 000,00	0,00	0,00
	<u>165 032,32</u>	<u>50 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	27	23	15	14
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1 340 487,99	1 109 723,25	691 726,87	611 383,28
Eläkekulut	220 354,83	162 326,17	117 104,56	92 973,41
Muut henkilösivukulut	31 297,56	23 697,87	16 222,50	13 422,52
	<u>1 592 140,38</u>	<u>1 295 747,29</u>	<u>825 053,93</u>	<u>717 779,21</u>
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat ja heidän sijaisensa sekä hallitus	235 703,29	203 922,04	107 402,83	90 686,98
Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	9 975,05	3 684,89	5 227,05	1 452,89
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	24 253,43	8 644,22	0,00	0,00
Poistot yhteensä	<u>24 253,43</u>	<u>8 644,22</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Sjoitus- ja rahoitustoiminta				
Osinko- ja sijoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			0,00	0,00
Muilta	43 333,58	15 145,81	3 345,15	2 024,50
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			0,00	0,00
Muilta	19,55	15 330,96	18,65	15 322,46
Rahoitustuotot yhteensä	<u>43 353,13</u>	<u>30 476,77</u>	<u>3 363,80</u>	<u>17 346,96</u>
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			0,00	0,00
Muille	-6 414,54	-8 349,81	-352,06	-35,40
Rahoituskulut yhteensä	<u>-6 414,54</u>	<u>-8 349,81</u>	<u>-352,06</u>	<u>-35,40</u>
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	<u><u>36 938,59</u></u>	<u><u>22 126,96</u></u>	<u><u>3 011,74</u></u>	<u><u>17 311,56</u></u>
Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	104 990,30	91,34	0,00	-16,66
Laskennallisen verovelan muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>104 990,30</u>	<u>91,34</u>	<u>0,00</u>	<u>-16,66</u>

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Emoyhtiö 2021	Emoyhtiö 2020
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	51 865,29	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	41 790,00	51 865,29	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>93 655,29</u>	<u>51 865,29</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kertyneet poistot/arvonlennukset 1.1.	-8 644,22	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-24 253,43	-8 644,22	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	<u>-32 897,65</u>	<u>-8 644,22</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>60 757,64</u>	<u>43 221,07</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

FMA Creations Oy 100%			50 000,00	50 000,00
FMA Creations Oy:n osakkeet on saatu vuonna 2015 vastineena Museot.fi -sivuston luovuttamisesta apporttina FMA Creations Oy:lle				
Yhteinen perintö Oy 51% (FMA Creations Oy emo)				

Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuskien arvo

Kirjanpitoarvo	6 135 730,75	5 006 896,19	4 709,20	4 709,20
Markkina-arvo	6 912 831,99	5 143 474,16	70 306,11	56 822,72

Konsernin keskinäiset saamiset ja velat

Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä

Myyntisaamiset			<u>69 868,76</u>	<u>55 484,43</u>
			69 868,76	55 484,43

Siirtosaamisten olennaiset erät

Muut

	3 184,56	3 605,92	592,04	2 061,73
	<u>3 184,56</u>	<u>3 605,92</u>	<u>592,04</u>	<u>2 061,73</u>

Rahoitusarvopaperit

Jälleenhankintahinta

Kirjanpitoarvo

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2021	Konserni 2020	Emoyhtiö 2021	Emoyhtiö 2020
Oman pääoman erittely				
Rahastopääoma				
Riitta ja Jorma Heinosen rahasto	21 813,82	21 585,96	21 813,82	21 585,96
Julius Ailion rahasto	19 573,50	19 367,82	19 573,50	19 367,82
C.J. Grandbergin rahasto	21 276,27	21 053,73	21 276,27	21 053,73
Historiankirjoitusrahasto	<u>8 745,77</u>	<u>8 745,77</u>	<u>8 745,77</u>	<u>8 745,77</u>
Rahastopääoma yhteensä	71 409,36	70 753,28	71 409,36	70 753,28
Toimintapääoma				
Edellisten tilikausien voitto	-336 011,24	-1 522 532,05	78 667,26	79 265,78
Tilikauden voitto	718 829,96	1 186 520,81	-30 746,79	-598,52
Vapaa oma pääoma yhteensä	<u>382 818,72</u>	<u>-336 011,24</u>	<u>47 920,47</u>	<u>78 667,26</u>
Oma pääoma yhteensä	454 228,08	-265 257,96	119 329,83	149 420,54

Rahastot

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista hyvitetty lask.korko	620,08	613,93	620,08	613,93
Varainhankinnan tuotoista hyvitetty adressimyynnit	36,00	0,00	36,00	0,00
	656,08	613,93	656,08	613,93

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat muille				
Ostovelat	5 317 523,46	4 178 304,54	87 521,29	111 228,44
Siirtovelat	4 946 622,19	4 773 294,93	273 706,70	642 708,14
Muut velat	146 284,35	137 822,07	111 516,00	99 756,45
Saadut ennakot	87 500,00	0,00	0,00	0,00
Velat konserniyhtiöille			0,00	0,00
	<u>10 497 930,00</u>	<u>9 089 421,54</u>	<u>472 743,99</u>	<u>853 693,03</u>

Siirtovelkojen olennaiset erät

Henkilöstökulut	312 139,26	237 203,68	142 904,78	125 610,02
Muut	4 634 482,93	4 536 091,07	130 801,92	517 098,12
	<u>4 946 622,19</u>	<u>4 773 294,75</u>	<u>273 706,70</u>	<u>642 708,14</u>

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni 2021	Konserni 2020	Emoyhtiö 2021	Emoyhtiö 2020
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	80 085,33	13 722,69	13 868,43	9 398,17
Myöhemmin maksettavat	<u>109 200,43</u>	<u>11 185,49</u>	<u>13 200,23</u>	<u>7 641,12</u>
	189 285,76	24 908,18	27 068,66	17 039,29

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Yhdistyksen hallituksen käsityksen mukaan helmikuussa 2022 alkaneella Ukrainan ja Venäjän välisellä sodalla ei arvioida olevan vaikutusta Suomen museoliiton toimintaan.

SUOMEN MUSEOLIITTO RY

TULOSLASKELMA TOIMINNOITTAIN

1.1.-31.12.2021

Varsinainen toiminta		
Eduntavalvonta- ja viestintäpalvelut		
Tuotot	79 376,17	
Kulut	<u>-233 275,95</u>	-153 899,78
Koulutus- ja kehittämisspalvelut		
Tuotot	469 029,59	
Kulut	<u>-475 022,66</u>	-5 993,07
Plussa-palvelut		
Tuotot	543 140,00	
Kulut	<u>-542 885,93</u>	254,07
Hallinto- ja tukipalvelut		
Tuotot	8 314,71	
Poistot	0,00	
Muut kulut	<u>-328 304,38</u>	-319 989,67
Tuotto-/Kulujäämä		-479 628,45
Varainhankinta		
Jäsenmaksut	181 890,00	
Muut varainhankinnan tuotot	<u>1 636,00</u>	183 526,00
Tuotto-/Kulujäämä		-296 102,45
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	3 363,80	
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	<u>-352,06</u>	3 011,74
Tuotto-/Kulujäämä		-293 090,71
Yleisavustukset		263 000,00
Tilikauden tulos		-30 090,71
Tilinpäätössiirrot		
Siirrot rahastoihin		-656,08
Verot		0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		-30 746,79
Kokonaistulot	1 549 750,27	
Kokonaismenot	-1 580 497,06	
Ylijäämä/alijäämä	-30 746,79	

Tulos 2021 toiminnoittain SML.xlsx

SUOMEN MUSEOLIITTO
FINLANDS MUSEIFÖRBUND
FINNISH MUSEUMS ASSOCIATION